

308590 వ త్రి దినము ప్ర కటిం వ (బడును

VOL. 2.

చెన్న పట్టణము 1915 నం॥ అక్టోబరు నెల 14 వ తేది గురువారము

No 167

నంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ శుద్ధ షష్ఠి ౬

నంచిక ౧౬౭

గాంధీర్వ ప్లాటు హోరో నియములు

హి. దూస్థానీ కర్ణాటక కీర్తన తగిలెట్లుగా ప్రత్యేకము కయలు చేయబడినవి.

1 నెం. ప్లాటు రూ. 30-0-0
2 నెం. గారంటీ 2 నెం. ప్లాటు రూ. 20-0-0 2 నెం. గారంటీ. వై హోరో నియములు తప్పకరములు కానియెడల 10 రోజులలోపుగా రిటరక్ చేయవచ్చును. మావద్ద రూ. 17-00 మొదలు అనేకయితర హోరో నియములుగలవు. ఉపాధ్యాయులు లేకనే స్వయముగా హోరో నియం వాయించ నేర్చుకొనుటకు తగిన గ్రంథమునం దిప్పుడు క్రిమాక్ బల్లారి కృష్ణమా చార్యుల వారి నాటక పాటలు సహాగలవు విశేషముగా ఖర్చుగుచ్చు విగాన ఆలస్యముచేసి మోసపోకుడు. వెల 2 రూపాయల మాత్రమే. రోజు, సింగరు, రాశీ, సన్, హంబరు, బ్రయింపు నైకలు కావలసివారు మాకు వ్రాయుడు.

మద్రాసు స్టార్స్ సప్లయింగ్ ఏజన్సీ,
15 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

మోటారుబండ్లు నడుచుచున్నవి

ఈనెల 10-న తేదినండి ప్రతిరోజు ఉదయం 7 గంటలకు కాకినాడనుండి బయలుదేరి కోటిపల్లికి 9 1/2 గంటలకు చేరును. తిరిగి అక్కడ 10 గంటలకు బయలుదేరి 12 1/2 గంటలకు కాకినాడచేరును. మిగిలి 1-కి కాకినాడనుండి కోటిపల్లికి రూ. 1-2-0 చార్జీ కనూలు చేయబడును. ఇతర సమాచారము కోరువారు అరఅణాపోస్టేజి ప్రాంతుగాని రిప్లయి కార్డుగాని కంపిన్మెంటు జవాబులు పొందగలరు. జనలయొక్క రాకపోకలను అనుసరించి ఎక్కువ రహదారి వచ్చేయెడల ఎక్కువబండ్లు నడుపుటకు ఏర్పాటుచేయబడును. మిగిలి 1-కి 10 పానుల తూనికగల సామాను చార్జీ లేకుండ తీసికొని బోవడును. అదనముగానుండే సామానులకు ప్రతి 5 పానులను గాని అంతకులోపుగాని ఒక అణా చార్జీ చేయబడును.

The English Motor transit Company.
Automobile Engineers
Proprietor, A. SUBBARAYADU
COCANADA.

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు పరమమృతము

Amrutanjana
Best Indian Pain Balm.

చక్కని డబ్బీతో నిహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
ప్రతిఇంటనుండదగిన చోకయైన వైద్యసహాయము తలనొప్పులమాన్చును, వాయువు బొట్ల పోగొట్టును పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును, పొట్ల, గొట్టును వనమూలికలచే హిందూ దేశమునకు తయారుచేయబడు నుంచిమంగు. సువాసన గలిగియుండును.

“అనుచ గ్రంథమాలయందలి ప్రథమకుసుమము”

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము
ఆంధ్ర వచనము.
ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అతిసుందరమైన పటములున్నవి. కొన్ని ప్రతులే విరిగి యుండుటవల్ల శీఘ్రములో వ్రాసి తెప్పించుకొనవలయును.
బాల ఆయోధ్యాకాండములు-గీం పాన్లుకాగితము కాల్ కోబైందు గిట్టుచేను. ౧ సంపుటము ౪౧ పటములు 3 రూ ౦ ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు-గీం పాన్లుకాగితము కాల్కోబైందు ౧ సంపుటము ౪౪ పటములు ౪ రూ ౦ యుద్ధకాండము-మూడుభాగములు, 3౪ పటములు 3 రూ ౦ లైబ్రరీయేడిషన్-౮౦ పాన్లు కాగితములవైచ మంచిఅచ్చు, మేలైనకాల్కోబైందు, బాల ఆయోధ్యాకాండములు-గీం ౦ డిటో ఆరణ్య, కిష్కింధా, సుందర కాండములు-గీం ౦ డిటో యుద్ధకాండము మూడుభాగములనుంపుటము ౪ రూ ౦ క్రిగానుకాల్గొన్నయము ౦ రూ ౦
వై. గ్రంథములకు తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.
ఆర్. వెంకటేశ్వర రాండు కో, ఆనందమువ్రాలయము, మద్రాసు.

కావలెను.
టిలెను ముచ్చగు సరకులకు అమ్ముట
గుత్తగాకొను వర్తకులును వావలెను. లేట్లుచక్క, బొంబాయి ములను తెలియగోరువారు రూ. 4-0-0 కి పూర్వమును
డిమ్యూనుయలో

అందమైన 1916 క్యాలండరు

ముద్దులొలికెడి మోహనాంగి సౌందర్యము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్యముగ లిఖించబడినవి. దినంబునెల 31 వ తేదీ లోపుగ నొకసారిగ నాడుగు మాత్రముల నిలువగల పాదుండుల గొనవారలకు క్యాలండరు దునితముగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణాచీటిని పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని డబ్బీతో రూ. 0-8-0; డజన్ 1-కి రూ. 5-4-0

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1-కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయించబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

10వ ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి. 6 లెంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు.

కా యధ్యక్షులకు క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన యాకాభంగము గలుగదు.

ఆకాశవిమానములు.

వీనిని గుఱించి యాదివలె కెవరును తెలుగులో వ్రాసి యుండలేదు. ఈ గ్రంథమందు విమానముల నిర్మాణము, అవి ఆకాశమున సంచరించువిధము, వీనిలోని భేదములు చక్కగా వివరింపబడినవి. వెల 0-8-0

గౌతమబుద్ధుడు.

ఇందు ముంభైతెలిలో బుద్ధునిచారిత్ర సంతతులు విచన రూపనన మిగుల రసవంతముగా వ్రాయబడినది. ౦-4-0

సాలబర్రి రామమూర్తిగారు.

టీచరు-మిషనుకాలేజీ, గుంటూరు

రోమ హరి

డబ్బీ 1-కి రూ. 0-8-0 వి. పి. 0-12-0

ఈ భస్మమును నీటిలో గట్టిగా కలిపి పట్టించి రోమములు రెండు నిమిషములలో మొదలంటి రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలువెక్కుడు. మంటయుండదు. రోమములు రాలిపోవును.

కస్తూరి తేలిక 1-కి రూ. 20-0-0

గోరొజనము తులం ౧కి 2-౦-౦
అమృతాంజనం డిపో 6, లెంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు.

గుంటూరు మాధ్యమత వార్తలు.

శ్రీశ్రీశ్రీ మత్స్యభాగవత తీర్థస్వామిలవారి పాద పద్మములపన్నిధికి తమ శిష్యులు వాసుదేవయ్య వీరవరములు:-

మాయూర నీత్రావణ శు ౧గి మంగళవారముగోజున ము॥ మొరునుపల్లి కొండల్రావుపంతులు గారిభార్య కాలముచేసి నది. అందును గురించి మతాధిపతిగారు శ్రావణ బ ౭ బుధ వారము గోజున నొకనోటిను బారీచేయించినారు. ఆదెట్లు:-

శ్రీశ్రీశ్రీ మత్స్యభాగవత తీర్థస్వామిలవారి పాద పద్మములవారి ఆజ్ఞాధారయైన మార్కాపురం గురుగూరు వెంకోబాచార్యులు యాగుంటూరు సితా నేక విద్యద్వైదిక మహాజనులు తథాలోకిక ఆరమనీ ముద్రాధానాలు మొదలైన గృహములు వీర్లకు యిచ్చగల్గి తెలియపరచుమనగా:-

ఈ గుంటూరు ఆగ్రహారములోవుండే మొరునుపల్లి కొండల్రావు పంతులుగారి కుమారుడు సీతుడువెల్లిన సంకతి అందరికి తెలిసిన విషయమేను. ప్రకృతము కొండల్రావు పంతులుగారి భార్య యీశ్రావణ శు ౧గి మంగళవారమున స్వస్థమున లైయున్నది. ఆమెకు జరుగవలసిన క్రియవిషయమై, కొండల్రావు పంతులుగారు శుభమానస్య మాత్రుః అని సీతుగొప్పన్న పుత్రుని కర్తవ్యముతో మొన్నటిగోజున కర్మ ప్రారంభముచేసిచేస్తూ యున్నట్లువిని, నేను నిన్నటిగోజున వెల్లి వారిని, దక్షిణామూర్తిగారు, పోలోహిత్యం విహించిన జీతడిగె రమణాచార్యులవారు, ఈమధునుండికర్మజరుపుతూవుండగా విచారించిరి. పుత్రకర్తవ్యముతోనే కర్మ చేస్తూవున్నామనిచెప్పి నారు. ఆపయత్నమున చుండేమిషి కర్తవ్యముతో జరుపడమే కాస్త్రముగాదని నేనుచెప్పినా వారు అదేప్రకారం జరుపుతూ వున్నారు. దహనసంచయములు కూడా పుత్రకర్తవ్యము తోనే జరిపినానే సంకతి ముత్రముచెప్పవచ్చు దక్షిణా మూర్తిగారు చెప్పినారు. ఆవిషయములో ఆప్రకారం యిది వరకు త్రిపుతగుణముకూడా జరుపడం ఆచారంలేదు, కాస్త్ర సమ్యకంకాదు. అని నేను చెప్పిన కాస్త్రదృష్టాంత సంక తులు అన్ని అదక్షిణామూర్తిగారు వర్ణననున్నప్పటికి వారణే పుకారం చేయుచుండిరి. ఈ పుకారం జరుపడంవల్ల "అవి ధివాస్త్రత మకృతం" అనేస్త్రాధి కర్మ చేసిన దానతో జరి కాదు. అజీవి పూతర్పియిండ్రి కలుగదు. అజీవిమిత్రమైన మాసికాదులను బ్రాహ్మణులు సంభవించడమ, ఆబ్రాహ్మణు ల్వ పర వి హి త ని త్య నై మిష్టితి క కార్యములకు ఆ ర్హ్యముగావుండడం, దుస్త్రమైదిగా వుంటుంది. గనుక స్వ కర్తవ్యముతో జరుపడం ఆచారములైనవి అని చెప్పినప్పటికి వివక వాని యిష్టానుసారం జరుపుతున్నాను. ఇందువిషయమై గురువారం అనగా రేపుకడనుం ౭ గంటలకు అందఱ నా యింటివద్ద సమావేశం కాగలందులక్కోవమన్నాను. అసం దర్భముగా నున్నవారికి తెలియకండుమగను నూడ యీ పత్రికను అందరికి పంపవలయునది. రాక్షససంవత్సర శ్రావణ బ ౭ బుధవారం గుంటూరు కొత్తపేట.

గురుగోపూరు వెంకోబాచార్యులువ్రాలు.

వీరు మతాధిపతులుగా! శిష్యబృందములో నెవరి కైన నాపత్తువచ్చినప్పుడు వీరు దానిని చక్కగా గమనించ వలయుగా? వద్దా? యిందుకు వీరు చేసినపని యేమి? ఆ కొండల్రావుగారు కర్మప్రారంభముచేయు సమాచారము పర స్పరము విచారించుచు వారు. పుత్రకర్తవ్యముతోనే జరుపు చున్నట్లు రూఢిగా తెలిసినతరువాత వారివద్దకువెల్లి యిదివరకు మీరు క్రమముగా కర్మచేయలేదు గనుక మరీ మరీ యిప్పుడు తిరుగా కర్మయూరత్తు మీ స్వకర్తవ్యముతో పునః ప్రారంభించి చేయవలెనని యాజ్ఞాపించిరి. త్రిపుతగుణలోకగ్న ఆచారము లేదనిన్ని కాస్త్రసమ్యక్తిం కాదనిన్ని శ్రీ మతాధిపతిగారు చెప్పియుండిరి. అట్లుచేయుట యాదేశముక త్రిపుతగుణలగాను యాచారమును యున్నంచుననున్ను, అట్లనేకదృష్టాంత మి యిచ్చుచుననున్ను, శ్రీ మతాధిపతిగారుకూడ యాచారమున వర్ణననున్నును, వీరదివరకే దహనసంచయ నామమును తి గోజులు కర్మయున్ను పుత్రకర్తవ్యముతోనే చేసియున్నందు వల్లనున్ను, కాస్త్రముకృత మగునా, కాదా యని మాత్రము నిర్దేశించి తా మనుభవగురువల్లనున్ను, కర్మయూరత్తు పుత్ర కర్తవ్యముతోనే సంపాదించిరి.

వాచాము శ్రీ మతాధిపతిగారికి మొదటినుండి గమనించుచు కొంత కర్మమైనతరువాత శుభవలన చెప్పిరిగాని, ఏదనినము రికాదా! తత్పూర్వమే శ్రీపంతుల

వారిలో తమయజ్ఞము తెలిపియుండిన నెట్లు జరిగియుండెడినో? యిట్లుగానికర్తవ్యమున చేయవచ్చునని చెప్పినవారిలో శ్రీ ము॥ మారెనుండ వెంకటేశాచార్యులుగా గొకరట. యీగారిను మునకు చిర కాలము మతాధిపతి యుండకుండుటయు శ్రీశ్రీశ్రీ సత్సభాన తీర్థస్వామిలవారు యిచ్చట నుండి వెల్లినపుడు వీరిని మతాధిపతిగా నేర్పరచి వెల్లివచ్చుటకి అప్పటినుండియు నీయూరతాము పక్షపాతముగా ప్రవ ర్తించుచుంటుంటియు, ప్రతివిషయమును పరిశీలించి వీరిని కనుగొనుట, వీరు చెప్పినట్లు చేయుట, గృహములందరకు యాచార మెయిండలేదు. అందు వల్ల కొండల్రావుగారు వీరినే కనుగొనక యుండి యుండురు. మతాధిపతిగారి యింటివద్ద ౨ 2-9-15 న జరిగిన సభకు శ్రీ మారెనుండ వెంకటేశాచార్యులవారు విచ్చేసియుండిరి. పుత్ర కర్తవ్యముతో చేయవచ్చునని తాముచెప్పినట్లు సభలో చెప్పి యుండిరి బాగుండియుండును గదా? వ్యవహారము లెప్పవచ్చు నేమోయని చెప్పరైరిగావో! ఈమతాధిపతిగారు శ్రాత్తగా యాధికారపీఠ నులంకరించినపుడు ము॥ శేటుకాలూరు అప్పారావు వంతులుగారిచేతనే తీర్థము గ్రహించుట, యితరులచే గ్రహించకుండుట క్రిపంతులుగారియింటిలోని వంటవానిచేత మట్టుకే భోజనముచేయుట, యితరులచేత చేయకుండుట; యి త్యాదివిషయములు ఆచారములోకి తెచ్చినందున కొంతమంది కడి యసమ్యక్తమై కొన్నిచిక్కు లేర్పడుటకు కారణమయినది. క్రమక్రమముగా నీచిక్కులు క్రమమైనవి. అంతవీరు శ్రీము॥ రెడ్డి హనుమంతాచార్యులను నొకరిని దగ్గరకు తీసిరి. ఊరిలోని వార్తలు యావత్తు మతాధిపతిగారికి ఈహనుమంతాచార్యులు గారు నివేదించుట, అందుమీద వారు తమయిష్టము వచ్చినవారి కొందరినయిన విచారించియో విచారించకయో తమయి ష్టానుసార మజ్ఞాపించుటయో లేక వైకి తెలియజేయుటయో చేయుచుండిరి. యూదు 1 1/2 సంవత్సరముల క్రింద నీయూర నొకమాధ్యజనసభ జరుపబడి యాజాటిసభ యందు "జాపా లోపములు ముందుచక్కగా విమర్శించి యిదమిత్తమని తేలు వరకు మతాధిపతి వైకి తెలియపరచుడను" అని శభిషణువా రికి చెప్పియుండిరి. అది వారు మరచిరిగావో! తమయిచ్చ వచ్చినట్లే చేయుచున్నారు. ము॥ సబ్బిపీఠు పిచ్చయ్యగారు ఆపత్నికులు. ఈయనకు ఒకడేపుత్రుడు. ఆపుత్రుని తనకు దాయాదియైన సబ్బిపీఠు హనుమంతరావు పంతులుగారికి శ్రీ మతాధిపతిగారు దత్తుచేయించినారు. ఖట్టవానికి ఉపనయన వివాహములు ము॥ సబ్బిపీఠు హనుమంతరావుగారు చేసినాకు ఈజ్యేష ౭ గోమహారంగోజు సాయంత్రం పిచ్చయ్యగారు గుంటూరులో కాలంచేసినారు. దహనసంచయకార్యలే విధముగా జరుగవలెనని మతాధిపతిని ఈహనుమంతరావుగారు కనుగొనిరి. అందుకు మరవాడే కర్మచేయవలెనని వారుచెప్పిరి రావుగారందుకునమ్మించలేదు. దత్తుచేసికొన్న దంపతులము తేము సజీవులమై యుండగా మరవానిచేత తనజనకతండ్రికి కర్మాంతరములుచేయించుట యిదెట్టియాచారమనిచెప్పి తామే తమకర్తవ్యముమీదనే కర్మాంతరములుజరిపియుండిరి. శ్రావణ శుభమందు మతాధిపతిగారు మార్కాపురం దయచేసియున్నట్లుకు, అక్కడ ఈహనుమంతరావుగారిదలికి సంవత్సర మాతకమనియు, నోములువగైరాలు పనికిరావనియు, చెప్పినట్లుకు, హనుమంతరావుగారు అక్రమముగా స్వకర్తవ్యముతో పిచ్చయ్యగారికి కర్మజరిపినట్లు తమకు తెలిసినదనిన్ని, అందును

గురించి విచారించవలసి యున్నదనియు, పిల్లదానినిట్లుకు మాతకముగానే యుంచవలసినదనియు, చెప్పిగుంటూరు దయ చేసిరి. తరువాత ఆవ్యవహారమునుబదిరి. ౨-౯-౧౧గి తేదిన జరి గినమీటింగులో ప్రశ్నింపబడి ఉపేక్షించుటకు తగు సమాధా నము చెప్పబాలక, ౧౯-౧౧గి తేదిన సబ్బిపీఠు హనుమంత రావుగారికి "ఉ-రా-శ్రీ సబ్బిపీఠు హనుమంత రావుగారికి, మీరు ఒకసారియక్కడికివచ్చి మాట్లాడిపోవలసినది మార్కా పురం వెంకోబాచార్యుల రాక్షసనామ సం॥ శ్రావణ బ ౧౧" అని చీటివ్రాసి పిలిపించి, సబ్బిపీఠు పిచ్చయ్యగారికర్మ పుత్ర కర్తవ్యముమీద తామేచేసినట్లు వ్రాయించుకొన్నట్లు తెలిసి నది. దరిమిలముజుండారు వెంకటరమణారావుగారు హను మంతరావుగారికి దీనిగురించి తెలియజేయవలె బాబువ్రాసి నటును హనుమంతరావుగారు ఈతీరుగా తమకు జవాబు వ్రాసినట్లును చెప్పెదరు. "విరంజిని వెంకటరమణయ్యను సబ్బిపీఠు హనుమంతరావు చిరాయువులుగాను ఆకిర్యది స్త్రీమి ఉభయభ్రాతృవరి నీవు; పంపినపుత్రయు యిప్పుడే అందినది శ్రీ మతం ఆచార్యులవారు పిచ్చయ్యగారియనప్పుడు పిల్లవాని కర్తవ్యమీదనే కర్మ జరిగింపెను వ్రాసి యివ్వవలసిన దని అడిగినారు. యెందుకంటే అబద్ధం అడదం, నేను ఆలా చెయ్యలేదు, నా కర్తవ్యముమీదనే చేసినానని చెప్పినారు. యిప్పుడు మొరునుపల్లి వారియింట్లో తగాదావచ్చినది. అందు వల్ల మీవిషయములో నేనుసరిగా విచారించలేదని నన్నుచాలా తంటాలు పెట్టుతున్నారు. అందుచేత నేను ముందు తప్పుకో వలెనగదా గనుక యీప్రకారం వ్రాస్తే మీకేమికష్టంవుండ దు. తేనివో మొరునుపల్లి వారితోకూడ మిమ్ములనుకూడా అంతు నేస్తామని చెప్పినారు. వారిపుస్తకము తీసి నన్ను దక్క తుపెట్టమని నిర్బంధము చేసినారు. అదివరకే వారిపుస్తకములో వ్రాసివున్నదానికింద నేను సంకెరము చేసినాను. నీరాభేదము కూడా చూడవచ్చును. వారు నాకు వ్రాసినచీటికూడా యిం దుతో పంపినాను. గ్రహించవలెను.

సబ్బిపీఠు హనుమంతరావువ్రాటు.

9-9-15

(సకేవము.)

చట్టి నరసింహారావు,

ముప్పవరపు రామారావు.

రాజా మామూరి వెంకటరామచంద్రరావు.

బారి వెంకటరమణయ్య.

రాజారామమోహనరాయగారి స్మరణవిన్నామము:- హుగ్గీజిల్లాలో రాధానగరమున రాజారామమోహనరాయ గారు జన్మించిరి ఆచట వారికి స్మరణవిన్నామముగ నొక భర నమును కట్టించుటకు నిశ్చయించిరి. ఆభవనమును కట్టించుటకు నుమారు ౧౦,౦౦౦ రూపాయలు కావలెను. మరియు దానిని కట్టించిన పిమ్మట కాళ్వరముగ నుండి శనిచేయునట్లు చేయు టకు మరి ౧౦,౦౦౦ కావలెను. ఈ భవన సమీక్షమున ఆరిధి మందిర మొకటియు అరణమున పరికల్పకు భోదకము త్రాగు టకు లభించుట కొక చెరువును అచటికి నులువుగ చేరుటకు నదిమీద నొక వంతెనయును కూడ కట్టించబడును.

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాడరు

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రిముల బుట్టించు పురుగు లను నశింపజేయును. టికె 1-కి అ. 0-5-0

కాటోల్ వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును

240 కట్టులుగల పెట్టె 1-కి అ 12

మీ ఆ ప్రకారములకు చీమలను, పడక టిండ్లయందు నల్లులను, దోమ లను, పుస్తక పేటికలను చిమటలనుండి కాపాడును

ప్లేగు, మైథాయిడ్ మలేరియాగోగములు గాండ కాటోలు నిమ్మ కాపా డు చుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన గుండ నేరరు. ఆ నేక వస్తుప్రదర్శనములయందు ఆ నేక బంగారుపరికములకు గొప్ప బహుళము లను బొందిన వి. ఆజామి అందు కంపెనీ, ఒసాక, జపాన్ వారిచే తయార చేయబడినది. పొడవుపొట్టులు మాదిరిమామటగుగాను ఆర్థబాబ్బి ౨౦.౦౦ న కంటకును, పట్టుకొనండి వ్రాయువారు తమ తిక్కనామా పోస్టు, జిల్లా, విడివిడిగా వ్రాయించవలయును.

సోలు పేజెల్లు:-

టి. హరప్రసాద్ గో,

చైనాబజారు రోడ్డు, మదరాసు.

మహామృతం వరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చీమలు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురు గుల బాధల నుండి భోలగింప బడుదురు. ప్రపంచప్రసిద్ధి పడిన జపాను వారిచే తయారు చేయబడినది.

శతావధానము, తదవధానమున సభ.

[వైద్య విద్యార్థి.]

విశాఖపట్టణమునందు నిలయు నీరీతియగుటకు నొక విద్యార్థి చదువుచున్నాడు. ఆయన పేరు పండంగి రామా రావు. అతడు ముగిసి, ముగిసినది, ముగిసినది, ముగిసినది...

వాడు పిన్నవయస్కులైనా, తన మేధాశక్తిని, పాండిత్యశక్తిని వికాసము చేసుకొని తన కష్టమైన శతావధానమును, ప్రభుత్వ ప్రయత్నముల జరుగుచున్నా...

అంతట ఆ రాష్ట్రము గాన తాను గ్రామసాధికత్వము వహించిన నక్షత్రములను తెలుసు, ప్రజలను దురుజేరినా గా...

తరువాత మాత్రం ప్రజలను నొకరని విశ్రమ చేసిన వ్యవహారం, అవధానముల కష్టసాధనములని వారి వాదనములు...

పదవంధి వట్టి లక్ష్యనిరసీహుడుగాన, అవధానముల విషయమై ప్రసంగించి. వా రామవధానములయందుగా...

అటుతర్వాత రామారావుగారి సహాధ్యాయ యొకడు, ఈయన వధానములను మన భారతమాత పుత్రులవిద్యార్థులైనా...

అంతట ఆ గ్రామసాధికత్వము తన గంభీరమృత్యువరకు భావించుటకు, నీరసవధానముల చూపు, యాదా వా...

రైలులో బలవంతముగ ముద్దు బెట్టుకొంటుంటున్నాడు. — కటుగ ప్రోటానా కాపురమున్న డబ్బు బి. పంపిణీదారు భార్యకు రోజూ మేము రక్షణ పాటు అని నామె జూలై 21 వ తారీఖున 2-15 ఎక్స్ ప్రెసు రైలులో మరణాన అను...

ప్రశ్నలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రాజ్యము గొప్పవారు ధనవంతులు అనేకులుండరు. ఆంధ్రప్రదేశ్ లో రాజ్యము గొప్పవారు ధనవంతులు అనేకులుండరు...

The Fascinating Perfume OTTO DILBAHAR (REGD)

అందరి మనస్సును రమించుచేయు

ఆటో దిల్ బహారు

మనోరమ్యముగాన కొంతకాలమునుండి ఆటో దిల్ బహారు కలదు. అత్యంత సారాయి మొదలగువాటియొక్క సంబంధము వాస్తవముగా చేతిచిత్తుగాని చొక్కాను...

ట్యూబ్ లు 1-కి.మీ. 0-8-0 ,, 1 డ్రాము 1-కి ,, 0-12-0 ,, 1/2 అవున్సు 1-కి ,, 2-0-0

మాత్రులలో నుద్దేశ మేమియో మాకు గోచరముకాకలేదు. ఒక్క-
చోట ననుచున్న మాధుర్య ప్రకారము చురముక్కచోట తి-
క్కామల ప్రశంసయువక్కా మన వాద్యమున కానవచ్చిన
స్వతంత్రత సౌకర్యము రామానుజాచార్యులవారు చూపనే-
లేదు. ఉద్గ్రంథము లిట్టివి కలవియైనచేసి తాము విధించిన
వికారస్వరూపమును నొక కొంత వికాసకళ కలదిగాజేయునైన
ప్రయత్నించినవారకారు. సంస్కృత కవులను పోల్చిత్య
కవులను తెగపొడి యాంధ్రకవులను నిందించుచు నీరు
విడుచు మొఁర్చుకొనినారు. ఇందుకు నొక విధమున కారణ
ముదలయును మా యభిప్రాయము. నీరు శుభాస్వాసాత
మున ప్రాసన కొన్నివిధములు ఆకారమున వెలియుచు
న్నవి "శుద్ధాంధ్రవాది ద్రవ్యముపెట్టడియొనరి, ఇచ్చటి వారి
భావములను సంస్కృత పదసాహిత్యములేక తెలుగున
జెల్పుటయశక్యము. కావున సంస్కృత పదముల నతర
భాషపదములవలె ననుమగ నుపయోగింపవలె
ననుట...యాంధ్రవాద్యమునకు గొప్పహానిజేయును" అని
యొక్కడను "సంస్కృతభాషాభావము మాత్రముగల మన
పండితులు చెందవలెనని (అనగా వ్యాకరణక భాషావాదుల
యొక్క) యభిప్రాయము కష్టపరిచినను నాంధ్రభాషాపాండి-
త్యముకలిగి యాభాష పెంకినీతిని, గాలానుసరణముగ దాని
వ్యాకరణమునూడ మారెనుమనమును వెలిసికొనినవారును
వల్లెనాదించుచు యాశ్చర్యముగా నున్నది" అని మరొక
చోటున ప్రాముఖ్యమున వాదాచ్యులవారు ఆంధ్రవాద్యము
మున నిదనరేచి నేకమునలేదనియు నేనుకొత్త గామనముప్రసం-
దించి యాచార్యులభాషను సుధింపవలసి యున్నమరియు
జెప్పవచ్చి కొందరువ్యాకరణకభాషావాదుల సౌకర్యాధ్యము ఎ-
రిగియోగియు నాంధ్రవాద్యమున నాశ్చర్యవ్యక్తము జూప
నియున్నానొక చోటునాదును నుచియును వట్టుచున్నది. అయిన
నొక్కటిరెండు సుదృఢములమాత్రము మాకుపాత్రమైన జనక
ములుగా నున్నవి. పాములును, అడవుమీసిన అని ఆంధ్ర
పదములను వాడుచు ముద్దొప్పించుటయు ఆచార్యులవారు
సంస్కృత పక్షపాతము గట్టిగామాత్రము మానుభితులమన
కొరము ననుకూలము. ఆచార్యులవారు వ్యాకరణక భాష
లోనాదుక సుతూణులగు గ్రాంథికభాషలో ప్రాముఖ్యతా-
రొకజేలే మానసికముగా వ్యాకరణక భాషావాదులైనవారివ్యా-
కరణజెట్టిన నాపధతిహీనముగా నుండునగుననించినాననితో-
పించుచున్నది. ఇంకొకరు మావాచకరము. ఇంతియే కాకవీరు
వ్యాకరణక భాషాప్రయోగమునగుంచి పలుకుచు ఆంధ్రగ్రాం-
థిక భాష మవాగరక భాష ప్రాసినజేసి కొత్త స్పటితేయన
లమునని చెప్పక ఆంధ్రభాషాభివృద్ధి సౌకర్యము బోల్పియుం-
డుట మాకాతో సుతృప్తికరము. నా లేనివ్యాకరణకులను తూ-
లనానుచున్నాలో ఆవివ్యాకరము చెప్పటము నిరతయే.
నేను నవీన వ్యాకరణపుష్టి మొకప్పుడు బాంధ్ర వాద్యము
ను మనకధికారమిచ్చుటలేదు ఒక్కవాడు మానొచ్చి నా-
టి ఆంధ్రభాషకు ప్రత్యేకించి వ్యాకరణము ప్రాసినదైచ్చుటను
నిదనరముల లేవు భాషాభివృద్ధియై వల్లెయు వ్యాకరణ
మున నవీన మాత్రము లేర్పించు వచ్చినది, ఆంధ్రమునను నీ
పధతి వెలయుక పోలేదు ఆంధ్రకేబ్బవింతా మజి
ఆశ్చర్యమును స్వలక్షణ సామగ్ధములు, ప్రాస వ్యాక-
రణముల నొకపర్యామరునగొనిన బాగుండునని నమ్ము-
చున్నాము. ఇవరకు మనకు కరణములును లక్షణ లక్ష్య-
ములను ననుసరించి వాద్యమాభివృద్ధి చేయవలయుననియొడల
నెర్పరున పథ్యంతరము చెప్పవారువలెను. ఈ మాభివృద్ధిచేయు-
టలో మా ప్రాధికరణ స్వతంత్రమే మానక మామములు
మాకియైచు వ్యవసరమువార్యవలెనువలె కాని నేటిదిను
ఒక్క వ్యక్తిగా, ఒక్క సమయముగా, ఒక్క పరిమితి
గాని భాషకు నిమగ్ను లేర్పరుతునునుగా మా యిచ్చ
వచ్చినీతిని మేము ప్రాముఖ్యత కాక వివ్యాకరణమున్నగు
నితరులచేత ప్రాయముపనన గా ఈ ముదలనిదియవ-
కతాబ్బమున నేమాత్రమునంగీకరించువారుం-
డరు. వ్యాకరణకభాషావాదులేతత్వము నెనుగకయుండుట
నిచానకరము. రామానుజాచార్యులవారు వ్యాకరణకభాషా-
ప్రయోగపక్షమున మునుమాత్రులజేసి ఇంతమారును ప్రాయ-
మునిన వచ్చినది వారియువవ్యాసమును మనపండితులకర్థగా
చువుచులే అనేకవిధములలో ముఖ్యముగా స్వతంత్ర
రచనాపద్ధతులలో నెంతో ముతిన వికాసమునొక గలనుటకు
మాత్రము సందియములేదు. పాత్రమునకు వెలపెట్టవలయును
టనుజేసి కావలసినవారి నిజయరచమునకు గ్రాంథకరగారికి
ప్రాసినయెవల సుధికముగా బనయగలరని యూహించు-
చున్నాము.

కూనూరు కేసు.

మీరిరలేకన్య క్రాసుపత్రు:— ఎన్. జి. గవ్వారాజు గారామెను క్రాసుపత్రు చేసిరి. ఆమె ఇటుల చెప్పినది: “దాఖలాము తరములు నేను నిమిషా నన్ను ప్రభు వారు వా రేతప్రాంతించి యుండును. నాకు వానిలోని సంకతులేమియు ను తెలియవు. నేను న్యాయమే దొరసాని గారి ఇంటియొద్ద నన్ను ప్రదేశికము తరములు వ్రాసితినిగాని నేను వాని నెవరికి వ్రాసితిని తెలియదు. అప్పుడు నాకు నువ్వెను తేవం డెను. నేను నీచేత కొద్దిరాజుగారి ఏజెంటు కొక యుత్తరమును వ్రాయించితిని నివారణతర మిట్లు వాగో న్యాయమే దొరసాని చెప్పినది. మరియొక యుత్తరమును గూడ వాచేత వ్రాయించితిని వాలో నామె చెప్పలేదు. నేనుకాన్యను డెల్లోనియను కన్య నెగుదును. నేనామెకొకలేఖ వ్రాసితిని వాగో న్యాయమే దొరసాని చెప్పినది. “నాకు డెల్లోనియను కన్యతో పరిచయము లిగింపును. నీతో చదువుకొన్న కన్య లేందకును కలగని నన్ను న్యాయమే దొరసాని అడిగింది. డెల్లోని యను కన్య భవంతురాని గార న్యాయమే దొరసాని యామె పరిచయమును కోరింది.

ప్ర. నీరట్టి నిషాన్య తరము నిచ్చితివా?

జ. లేదు. నేను న్యాయమే దొరసాని వదిలరకకును. కాక నియ్యలేదు. నేను కన్యయారా కాటేలో నున్నపుడు చాలామంది నేనును కలగవలసివచ్చుచుండిరి. నాకు వాగో పరిచయము నామె కలిగించలేదు గాని మేముదరము నొక బల్ల యొద్దనే నేను నామెను కలగవలసివచ్చుచుండిరి. ఒక నేను నువ్వకు దొక నాకు “చుకు కుదిరినది” అని వాగో చెప్పి ను. రంగసామి నేనుకు చేసిననాకు పలు నేను భోజనముల గదికానుండిని. అచటనే రంగసామియు న్యాయమే దొరసాని యు నూటలాడుచుండిరి అప్పుడతడు వాగో నూటలాడలేదు. నా కామె నిమిషాను వ్రాగించింది. అయితే వదలకరకును తరువాత నేమిజరిగినదియు నాకు తెలియదు. నే నానాకు వదలకరకునతోనే భోజనముచేసితిని. ఆమె గూడ వదలకరకుల తోనే రంగసామితో నూటాడింది. నే నచటనుండి పడకగది లోని కటాలకెల్లి తినో తెలియదు. వయలటు వచ్చుటకు ముండుగ ప్రతిసారియు నాకు తరము వ్రాయుచుండెను. అతల్లి ర నుండగానే నేను తగిలించుచు నుండుచుండిని. రంగసామి నేనుకు చేసిన పిచ్చుకు నేనరచితిని న్యాయమే దొరసాని దీవును పట్టుకొనినట్లుంది. రంగసామి కూడ వచ్చి ఆమెతో “గుడ్ బైలు” అని చెప్పిపోయెను. నేను ఎన్ ఏ వాకకు గా కింటి కీకేసు సంబంధముక జేలేదు.

రామస్వామయ్యగారు చేసిన క్రాసుపత్రు

మీరిరలేకన్య ఇటుల చెప్పినది నేను వయలటును వా గుగా నెనుకు మేమిద్దరమును ఇష్టగోష్టిగ నూటలాడుటగ లను ఆమెకొద్దియొద్దను నుండలేదు ఏమి నెలలోతొలదియొద్ద నుండియే నూటుకుకొచ్చినది. నేను చెప్ప ప్రభువారు ప్రభు వారు నెలగను ఆమె కలకల్లా నుండెను. మొదటనేను ప్రాటికి నడచివెళ్లుట కన్యనుకుమింది. నాకును కలులుటకు ద్వేషమున్నట్లు నాకులేతియు. మేమునూటలాడుకొనము నేను చెప్ప ప్రభువారు నన్ను నన్ను నెలకొకసారి నాబంధుగుల కుత్తర యలను వ్రాసితిని నేను దక్షునచట వ్రాయలేదు నాకుసాము కూనూరునుండి వచ్చుచుండిరి నేను జనుభాగ్య వ్రాయలేదు. ఇప్పుడుగూడ రంగసామియొద్ద నుండుటకు చాల చదువుగల దని నేనుగుదును కన్యయారా కాటేలో వాద్దరుకు కలసి గుండగా నేనుచూడలేదు. నేనామె నన్ను నడుగలేదు. నేను నూనుసామి తేవతోడను చెప్పకుండ ఇంటి నుండి కోరితిని. నేను నుండసారి అర్ధరాత్రివేళ రాత్రియెల్లలో ఉదకముండలమునుండి రాతేయి. నేను లేవము దొరసాని యింటికి వెళ్లేదు నేను వారలెటు దొండు దొరసాని చూడ లేదు. నేను సామెను చేయలేనని ఎవ్వరిని కోరలేదు. నేను ప్రాటిలో అయింటికి వెళ్లినపుడు నాకుజబ్బుగ నుండలేదు. నాకు వయలటును నుండునట్లు. నాకాళ్లు నొప్పులేత్తినందున నేనంటికి పోగోరితిని.

నేను ప్రావవిల్లావ వెళ్లుటకు పూర్వము సోల్లన్న వరూపకు వెళ్లేదీ న్యాయమే దొరసాని నా రా యిని క్రాసుకుగల గాల వాకచ్చివారిని నూత్రమామె క్రాశియు. నేనును వయలటును నూత్ర యుత్తరములను ఎంపి నేను చుండును. ఆమెయే వాకట్లుపోయింది. ప్రావవిల్లానుండి ఈ గెన్ను వరూపకును బుండెల్లి నెవరిచ్చిరో నే నెనుగను. రెండు గోతల దున్నులను కుచ్చుటకు నేను ప్రావవిల్లాకు తీసుకొని వెళ్లితిని. నాకు ఇరిసి అను బంధుగులను లేడు. మోగారు

బండినితో సామాను నే నెనుగను నాకు తరుచుగా మార్పుక చెప్ప ప్రభువారు మేజరు సింగ్ముందుగా నా కావధమిచ్చిరి. ప్రావవిల్లాలో నాకు మార్పురాతేదు నన్ను చట నూత్రమును దొరసాని భయపెట్టలేదు నన్నువరే భయపెట్టిన నాకు మార్పుకచ్చును నాకప్పుడు స్వహ యుండెను. మత్తు మందు నిమిషా నన్ను ప్రభు నే నన్ను పరులను చేయుచుగాని నేనే మిచేడితిని నాకు తెలియదు. (అప్పుడు న్యాయవాది ఆమెచే తి కొక లేఖచెప్పెను) ఇది నా దస్తూరిలే లేదు. నేనే దీనిని వ్రాసితిని నిమిషా వ్రాసి యుండును. నన్నొకరు పట్టుకొం దురని నాకు భయము కలుగలేదు. కాని నేనెవ్వరికిని వ్రాయ లేదు. నేను లేవకు గాకి వ్రాయలేదు. నేను సోల్లన్న వెను గు గాన వారిలో చెప్పలేదు. నేను డిల్లోనియను కన్యకు వ్రాసి యుండును. నేనదివరకు కొద్దిరాజుగారి ఏ జెం టు నెనుగను. కన్యయారా కాటేలో కిటికీలకు దళ సరి గుడ్డలు కట్టబడియుండెను. నాక చట నున్నంత కాలము నవమిరభయము గా నుండెను. వెళ్లిపోవుటకు మార్గము లేకుండెను. నుట్టుపనివారమును కొట్టె లయ్యువారమునచ్చి నిప్పుడు న్యాయమే దొరసానిలోనదా “నేనంటియొద్దలేనని చెప్పెను” అని నాకరుతో చెప్పెను. అచటి నాకరుగూడ నామె కుతగినవార. నాకు గల్గినచరము నెల్లింటి పరిగారాను. నావెద్దయక్క ఎవరినిగాని వెండేయూనుట్లు స్థిరపరముకొన లేదు. నేనెవరినైన వెండే మూడలేకని ఆమెకొంటెను. నా సోదరునిపేక బెర్రి నేనుపూచ్చుచుండెను కలకల్లాలో నెరకొని వ్రాయ లేదు. నన్నామె చావలో చుట్ట వెట్ట గా నేను కోతిరలే కూర్చుంటిని. నన్నీ ద్వీ ప ప్రభు నేనొక భూతమువలె నుండిని. నేనప్పుడు సోదరిని కొట్టుటయు నా సోదరిని తిట్టుటయు నాకు జ్ఞాపకములేదు. నేనింటికి చేరిన 3 కొజాలకు నా అక్క నన్నుడుగ గా నేన్నీ సం గతులనుచెప్పితిని. మేమిద్దరమును పోలీసు స్టేషనుకు వెళ్లితిమి. నేను ఇంపెక్టరు గారితో సంతము చెప్పితిని. నేను మరల కయలెటును చూడలేదు. అని మీరిరలే కన్య చెప్పినది. కొన్ని కాగితముల నామెచే వ్రాయించిరి.

నా యింటినుండి కొన్ని కాగితములను పోలీసువారు తీసుకొని పోయెను న్యాయమే దొరసాని చెప్పెను. వానిలో కొన్ని నాకులేనదిగాని యొక్క కవన చాటులు కాలేదు. నలు ఇంపెక్టరు చెప్ప న్యాయమే దొరసాని కొడుకుకు కూతురిని చేరుచేర గడలలో నుంచి గట్టి పరీక్షచేయ గా నలు ఇంపెక్టరు క్షుణ్ణమునకు వెళ్లెనని వారు చెప్పిరి. నలు ఇంపెక్టరు వెరకె దని చెప్పెను.

ద్రావదీ పరిణయము

(పూర్వసంచిగాను బంధము)

(2) మూగిన రాజులకముం కాశి భువ్వు దున్నుడు ఇదం భవర్లత్వ మిమేచ వావా! ప్రుణ్యుమే భూపతయ: సమేతా! ఇద్రోణాంత్రస్య సుమయ్యధం! కరైశ్చైత్రో శ్యావచరైర్భక్తై: ౧౦౦ ఆ-శ్లో ౬౦౧
ఏకన్యవార్తార్క కశోతి యోతై! కులేన రూపేణ బలేన యక్ష! తస్యాద్వ్య భార్యా భగినీ న మేయం! కృష్ణా భవిత్రీ నమృతా బహిమి ౧౦౦ ఆ-శ్లో ౬౦౧
అని చెప్పెట్లు సంస్కృతకవితయున్నది.

దీని కాంధ భారతము:— ఈవిల్లు మొవెట్టి యేమవారానుల నీయంత్ర యత్వంబు నేనివాడ! భావజ్ఞతలముం దిద్వాలకుం దగిన పతి యిది మనోక్రీం బడసిన విద్య! కావున మీరిప్పు గావంతుండియ! ఘటర కామ్యక కాళిలోన్నతియు! లావును గలవారలకు నవసరము లలిత యశంబుం గల్యాణంబు బడయ! అని నన్నయ. VII 169.

సంస్కృతమున “కులేన రూపేణ బలేన యక్ష! అనునది వరుని నిర్ధారణచేయు విశేషములం దెల్పుచున్నది. మర్రియంత్రము నేసినను నట్టి యాతని కివిధపుగుణములు లేనివో ద్రావది దక్కనేరదని మూచన. రాజ్యాధిపతు లనేకు లాస్వయంవగ రంగమున నుండిరి. అందులకునలంక నూడనుండిరిని సంస్కృత పాఠము (ఆ-101) గనుక నిట్టి నియమ మేర్పరచియుండును. దానంతేనయే గావలయు ద్రుపదుడు పాండవుల కులగోత్రము

లారయ సంతగా తాపత్రయవడిన జాడు. పాండవుల బరి క్షించి వారిచే తమైరింగంక జేసినగాని విక్రమండున వాడు కాడు. ఈ ముఖ్యమైన యంత్రము నన్నయభయమున లోపించినది. అట్టి లోపమున కనుగుణముగ నన్నయ రచనప్రకారము భువ్వుదన్నుడు రాజుల కులగోత్రముల కర్ణింతి (బ్రాహ్మణ సమాహుం గూడ కాసి ద్రావదికి “ఇందు లక్ష్య మెక్కడే నీ వారని వరియంపు నెమ్మిగోడ నింక వలక” (VII-171). అని యనెను. సంస్కృత భావ ముంబరి కల్పన ప్రకారము యంత్రము నేయుట కర్తవ్య రాజ్యాధిపతులలో కులీనియను క్షుత్రియులనుగాని బ్రాహ్మణులనుగాక.

కనుకనే క్షుత్రియులు ప్రయత్నించి విఫలమైనరేరి, బ్రాహ్మణసమాహుంబుండి లేరి

అర్థము: పాండవశ్రేష్ఠ భువ్వుదన్ను యథాబ్రవీత్! ఏకద్ధనుష్ఠాప్యాదానాం సజ్యంకర్తవ్యమంతుకిమ్!!

౧౦౩ ఆ-౧౭-౧౮

అప్పుడు తస్య తద్వచనంశ్రుత్వా భువ్వుదన్ను ౭ బ్రవీద్యచమ్ 18 బ్రాహ్మణోవాదభరావస్తే శ్రేష్ఠీవాక్మాద ఏకవాః ఏకేషా మోధయ: శ్రేష్ఠ: జ్యోతిర్వాద్విష్టోత్రమ్ 19 తస్మై ప్రజేయభగినీ సర్వైశ్చ క్షంయాయా వచమ్ 20

ఇట్లుచుండే భయము బ్రాహ్మణుడు సాధించ నలసా యని యడుగుటచు, (క్షుత్రియుల యనుభవకం నాది విధిని గావలయు భువ్వుదన్నుడు బ్రహ్మ క్షుత్రియ శ్రేష్ఠ కూడలలో భవ: శ్రేష్ఠుడెవ్వను లక్ష్య పోసినకు దనచెలియ లాతని వరించు ననివిశేషించిచెప్పట సాధించింది. ఇట్టి క్షయకలకుట మొదట భువ్వుదన్నుడు చెప్పిన వాక్యములలో “కులేన రూపేణ బలేన యక్షయను విశేషవాక్యమే కారణమై యుండును. “బ్రాహ్మణ సమాహుంబాసి”యని బ్రాహ్మణులను గూడ స్వయంవరమున కర్తవ్యంజేసి నన్నయ యొక్క మాటలో నీ విక్రమంతము నిడగొట్టిట్లు లోచక మూచన. స్మృత్యనుసారముగ బ్రాహ్మణులకు గూడ నట్టి యర్థకల దని సుమర్శించి నన్నయ పాఠమునకు గతి కల్పించ వచ్చును గాని సంస్కృతపాఠమే యీగుట్టును రసకత్తరమని చెప్పవలసి వచ్చును. ద్రుపదభువ్వుదన్నుడు పాండవులు సజీత్రులై యుండిరో మరణించిరో యని శోకించు మిడినను, వారి ప్రశోహము: ప్రేష్ఠయచెప్పి స్వయంవరము ప్రకటింపజేసెను. గండవలు తప్పి పాండవు లొక వేళ దైవాగ్రహమున స్వయంవరమునకు రాగల్గుటచే మోచుని వాగొందుచుండిరి. ద్రుపదుడు పాండవుల వారి యత్రు వివ్యాభ్యాస కాలమున వాచినవాడుగాను భువ్వుదన్నుడు వారి నెరుగను కనుక స్వయంవరము నప్పటి వాకుక ప్రకారము రాజగోష్ఠముగఁ ప్రకటించిరి. వచ్చిన రాజులలో నేరును సుమధులకాలైరి. పాండవులందు లేరనుట స్పష్టపడినది బ్రాహ్మణ సమాహును నొకగులేది స్వయంవర రంగమున కుంక కురుక్కుడై శ్రద్ధించినపుడు ద్రావదికి రాజగోష్ఠమున వుండు దొరలేదను చింతము, రాజు లసమర్థులైన వినువును ఎవ్వడో యొకడు భవ: శ్రేష్ఠుడు ద్రావదికి భర్త గా నేర్పడి స్వయం వరము సాను కూల్య మై నవా లు న న నిస్సహాయ భువ్వుదన్నుని మనమున పెనగొని పూర్వోవాప్యతమైన విశేష వాక్యముల బల్కించియుండును. ఒకవేళ పాండవులు ప్రచ్ఛన్నులై యుండిరా యను ననుమానము గూడతప్పున కట్టి యుండును. ఇవి యన్నియు నేర్పరుకల్లు కలిపించి యీ కల్పనగదా రసకత్తరమైన కావ్యకన్ను విస్తరము! రసంకర్మ మణమో సమేళంమో క్షయగ్రహం కర్ణింబుటలో పూర్వ కవుల వచనా కాళము. గనుకనే వాక్యంశ పాత్యకంకావ్యం! అని యాలంకారికులయొక్కతరు. ఇట్టి కల్పనకార్మి స్మృతి వాక్యముల నాధారముచేసి సుమర్శించవలసి: “బ్రాహ్మణ సమాహుంబాసి” యుంకల్పన రసాత్మకవచన నా యూహ. ఇది నన్నయచేసిన మార్పు నన్నయభారత పాఠ పరిష్కర్తల కరకాళమున నేర్పడినమార్పులన్నియు సప్రయోగముగ నేర్పరకురుగాక! మార్పులకు మాత్రము స్పష్టము.

పాముల భయము:— సిద్ధవినోద రైలుస్టేషనుకు బోవు లోకలోభంబు శోడ్డు ప్రక్క బమ్మచెరువు దొంగలున్నవి. అందుక లెక్క పొడపాము లున్నవి. రాత్రులు ఆమర్గమున నడువ భయము. పాములు జనులకునుయెదుట బడి చంపబడుచున్నవి. సందు దొరకీవో నవియెను కలయెనున్నవి. అని యొకడు వ్రాయుచున్నాడు.

116 వత్సరముల కయనుగల దృఢకాముడు:— తిరు వాన్మూరులో కాలుకుళంకలూకలో ౧౧౬ వత్సరముల కయనుగల కణ్ణను అనువాడికొడు గలడు. యను 4 మెల్లదూరము నడుచుచున్నా

విషయము క్రమశీక.

గుంటూరు మాధ్యమిక పాఠశాల	2
శతావధానము-తెద్రుపాచారము	8
గ్రంథవిమర్శము	4
కూనూరు కేసు, ద్రావణిపరిణామము	5
ప్రభుత్వ వ్యాపారము:	
వ్యవసాయశాఖ	6-7
విద్యుత్ సౌకర్యము	
నిరక్షర పండితము	8
దేశీయ పాఠము	9
కాతావర్ణసిద్ధి	10
ఇంగ్లీషు పండితము	11-12-18
జాబులు	14
ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పాఠము, పోర్చుగీసు జాబ్బి గణెట్టు	15

ఆంధ్ర పత్రిక

1915వ సం॥ అక్టోబరు నెల 14వ తేది

గురువారము

వ్యవసాయశాఖ.

1914-15 వ సంవత్సరపు వ్యవసాయశాఖ వారి నివేదికను చదువుటలో నిజముగా నానందమును సొందగలిగినారము. మన దేశము సర్వ సామర్థ్యమును యుండియును పరిశ్రామికాభివృద్ధికి కావలసిన యవకాశము సమయమును గూడ తగినంత యభివృద్ధిముతో అతీతముకొనలేక పోవుచున్నదే యను మానసికవృద్ధుని నీసంవత్సరపు ఊరిపొన్న కొంతకాలము తీర్పుచున్నదనుటకు సందేహములేదు. ఇంతకాలమును వ్యవసాయ శాఖ వారు మాలోకమునకు తేరినవారు కారముకొనవలసియవసరమును నచ్చినది. ఇప్పుడు వారు మన యభివృద్ధికి మనకు సంబంధించిన విషయమునే విమర్శించుచు పనిచేయుచున్నారను సభిప్రాయమునకును విశ్వాసమునకును నడము కలిగినది. సర్వసామర్థ్య దేశములలోను సర్వోత్తమ గుణాభివృద్ధికి తత్తదనుగుణ శాస్త్ర పరిశోధక సహాయమున్నటులే మన దేశమునకు నీవ్యవసాయ పరిశ్రమకు శాస్త్రపరిశోధకసాయ నులపడియుండుటకు సంతసించుచున్నాము. ఈరకమును ఇదివరకు నుండి రీతిని ఏయెంతోకాకు సంబంధించిన విజ్ఞానప్రదర్శనమూత్రముగా పరిణామములు నిలిచిపోయి, స్థానికములను సూక్ష్మశాస్త్రవిజ్ఞానమును ధరించుచుండుట సుభమాచరము. మా యెదుట నుండు రిపోర్టులో ముఖ్యముగా పేర్కొనబడిన పంటలు వరి, చెజుకు, ప్రత్తి, వేరుశనగ, పేటి. ఇందులో పరిశ్రామికపక్షమునుండి దేశపు పట్టణాన్నిటిని నాకర్షించుచున్నది నీలిచెరుకు లనుటకు సందేహములేదు. యుద్ధము త్వరగా ముగియుదని తెలిసినతోడనే ప్రభుత్వమువారు నీలికావలసినచుండిన త్రవమును సేకరించి 24,570 పౌనులన్నిరనియు తరువాత వారివద్ద విత్తనము లేక బావులచేత కలపటము తప్పలేదనియు ప్రాయశుచున్నారు. యుద్ధానంతరము జర్మను రాసాయనిక సిలికనుముతో మనసిలికనుదు నిలువ జాలనందున కాబట్టి ప్రభుత్వమునా రీ విషయమున నింతకంతముగా ప్రయత్నమునకు చేరువగుననియు చెరకువిష

యమున నెకరీతిగా చక్కగా కని జరిగియుండుట కొంచెము సంతృప్తికరము. విశాఖపట్టణము జిల్లా యందును దక్షిణకన్నడము జిల్లాయందును తగిన యభివృద్ధి కానవచ్చుచున్నది. నారుకుదగిన తులలను పండిపెట్టుటచేనేమి, ఎరువును గానుగపిండి యుమ్మించుటచే నేమి, నవీనముగుకాగుల యుపయోగమును ప్రోత్సహించుటచే నేమి విశాఖపట్టణము జిల్లాలో ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడినారు. దక్షిణకన్నడములో ఒక్కజాతిచెరుకు వేరైన విస్తీర్ణము 194 ఎకరములనుండి 424 ఎకరములైనది. నులయూతములో చెరుకుపంటయగు తలపెట్టుచున్నది. చిత్తూరు జిల్లాలోనికి నవీనముగు కాగుల తెచ్చివబడినవి. నీనిమూలమున రైతులు ముఖపడినట్లు ఎకరమునకు రు 15 లు ఎక్కువగాభము గడించుచున్నారు. ఇంతకంటెను చెరుకువిషయమున గమనింపదగిన యాశము మరియొకటి కలదు. మన రాజధానిలోని చెరుకులోని తీపిగుళము విదేశపు చెరుకులతీపి గుణమునకు తగ్గుట లేదని ప్రయోగములచే తెలియవచ్చినది. 150 కట్టలను పరీక్షించగా 61నూరు, పుననేపిపాళ్లకు పైబడియు 38 పుననెనిమిది పాళ్లకు పై బడియు 8 పునొమ్మిది పాళ్లకు పైబడియు 2 ఇరువది పాళ్లకు పైబడియు తీపినికనబరచినవి. విదేశములనుండి తెప్పించిన యుత్తమ విధపుచెరుకు పుననూరునుండి ఇరువది పాళ్లవరకు తీపినినటు తెలియవచ్చి యున్నది. మనదేశపు చెరుకీరీతిగా విదేశపు చెరుకులో సమానముగా చున్నది. గోవానరిలో ఏదో చీడపట్టి వ్యవసాయమే చేయక పదలిపెట్టుబడిన చెరుకు ఇప్పుడా చీడవలసి నష్టము ఇంచుకొందుగా నశ్యశ్యముకాగా మరల తల ఎత్తుకొనకలుగుచున్నది. ప్రత్తివిషయమునను తగినపరిశ్రమ జరుగుచున్నది. తిరునల్వేలి, కర్నూలు, బల్లారిజిల్లాలలో మాత్రమే పనిపడచినను 1913-14లో ప్రభుత్వమువారు ఏర్పియిచ్చిన విత్తనముతో సాగుయిన విస్తీర్ణపు రెండింటలు 1914-15 లో సాగైనది. 1913-14 లో మూడుగ్రామములవారు మాత్రమే జిన్నయ్యలములవద్దకు నేరుగా తమ ప్రత్తిని తీసికొనిపోయి కలపటము కానిక విత్తులను తెచ్చికొనగా 1914-15 లో 20 గ్రామములవారు రావడి ప్రవర్తించిలాభముందినారు. అయిన వరపతి సంఘములు బాధగా స్థాపించి ఈ సంఘములమును పెంచుటకు తగిన ద్రవ్యసహాయము లేదని వ్యవసాయశాఖాధికారి ప్రాయశుచున్నాడు. ప్రభుత్వమువారికిను ధర్మాదాయములను ప్రజాహితమునకై యేల యుపయోగించ తలపెట్టలేదో తెలియరాదు. కోయిల్వడ్డి, హగరి, నంద్యాలలో కండినప్రత్తి హార్వికం పెనీవారు పడకీ నలువదియవ నంబరునూలువరకు ను బాగుగా పనికొచ్చునని యభిప్రాయ మిచ్చియున్నారు. పని చేసినయెడల మన యాంధ్రదేశములోని దత్తమాండలికుల కీవైపున కావలసినంత పరిశ్రామిక కావకాశ మున్నది. ఇదేరీతిగానే వ్యవసాయశాఖవారిన్ని పంటల విషయమునను పని చేసినారు. వరి నాటుకాలమును బట్టి ఫలమేర్పడునుగాని నారుయొక్క పుష్కలమునుబట్టి యేర్పడదనియు వరికి ఆకు ఎరువును కొన్ని భాస్వర(ఫాస్ఫరసు)పు ఉక్కులతో గలిపి యుపయోగించిన వరికి నదియే యుత్పత్తిప్రమాగు నెరువగు ననియు ప్రత్తితో

కూడ ఉలవ వేయుటచేత ఉలవ కొంత పంటలు తప్ప ప్రత్తిపంట కేవిధముగా అోడ్పాటుకాదనియు మున్నగు నిర్ణయములను ప్రయోగానంతరము వ్యవసాయశాఖవారు ప్రకటించినారు. అన్నిటికంటెను గమనింపదగిన విషయము చేపనూనె సబ్బుయొక్క యుత్పత్తిమాహాత్మ్యము. సేలములో మామిడి కేదో చీడ పట్టగా మన మత్స్యశాఖవారు సిద్ధముచేసిన చేపనూనెసబ్బు నుచయోగించుటచే మార్పించుట కవకాశము కలిగినదట. కర్నూలు బల్లారిజిల్లాలలో నూటరెండుపాళ్లు మైలుతుత్తము గలిపిన సిల్లలో జొన్న విత్తనమును రైతులు వ్యవసాయశాఖవారి ప్రోత్సాహముమీద నానవైచి ఉపయోగించుట నుజేసి 1800 ఎకరములమీద చీడ తప్పించుకొనగలిగినారట! తాల్లచీడ విషయమునను రైతుల సాయమున కడచిన సంవత్సరమునందు కంటె రెట్టింపుసంఖ్య గలచెట్లు పరీక్షించబడినవి. ఇదివరకు మూడు వాలుగులుగా నమ్ముచుండిన కొత్త రకపు నాగేర్లు 1914-15 లో 26 అమ్మినవి. వ్యవసాయశాఖవారు ఫలవంతముగా తమ సలహాలను నుపయోగించుకొనిన రైతుల భూములలో నిలిచి రైతులకు విషయములు తెలియజెప్పుటకాక అంగమున 9, అరవమున 6, తెలుగున 5, కన్నడమున యాళముల నొక్కనొకటివంతున కరపత్రములు ప్రకటించి పండిపెట్టినారు. ఎరువు మున్నగునవి మొత్తముగా కొను నుద్దేశముతో నైరు కొత్త పరపతి సంఘము లేర్పడినవి. ఈవిధముగా మా వ్యవసాయశాఖవారిని ప్రజకురు పరస్పర విశ్వాసము పెచ్చుచున్నది. ఆశాఖ మువ్వకొనున్నది. రాజధాని వ్యవసాయక పరిపాలనకు నేడు పరగణాలు కానున్నది. మండల మండలమునకు నధికారు లేర్పడనున్నారు. 1914-15 లో నైదుగు రట్టి వారు నియమింపబడిరి. రానురాను స్థానికావసరములు పెచ్చుగా నాలోచింప బడవలసిన దను పద్ధతి యంగీకరింపబడినది. ప్రజలును వ్యవసాయవిద్యయొక నెక్కువ యభిలాష చూపుచున్నారు. 1913-14 న కంటె రెండింతల సంఖ్యలు వ్యవసాయశాఖా చేసినారు. ఆశాశాల పద్ధతులను మారినవి. వ్యవసాయవిద్య మనజీవితమునకు సంబంధము లేని మానసికాలంకారముగా నేర్పబడక దినదినమును నుపయోగపడునట్టి పరిశ్రమగా నేర్పబడ నారంభించినది. వ్యవసాయశాఖలో నన్నియు సుఖములుగానే తోచుచున్నవి. ఇప్పుడే సంగతులన్నిటిని నాకలింపునకు దెచ్చుకొని ప్రభుత్వమువారి సాయమున ముందునకు నడచుట ముచర్చమై యున్నది.

పంగ విశ్వవిద్యాలయము.

హైందవ భూమిలోని విశ్వవిద్యాలయము లలో కొంతవరకు హైందవయోజనాశ్రయముననున్నదని చెప్పలేదని కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము. అది కారణముగానే అంగభాష నల్లపముఖ మొనర్చి యుండు మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయానికిములా విశ్వవిద్యాలయము నొక విధముగా క్రిగంటిమాపున చూచుచుండును. అవిధముగా మానసికాసంతుష్టి కారణముగానే అప్పుడప్పుడు కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము కొందరాంగాధికారులు రచ్చగోనికి చెచ్చి పదలుచుండురు. సర్. అనుతోషముకర్జి గారిచేతను సాధ్యములుగానుండి కీర్తిని గడించి మన రాజ

ప్రతినిధిగారిచే కూడ పొగడబడినారు. వారి యధికారకాలమునకు మిసి బూయవలె నను మరూహ కొండకి కలిగినట్లున్నది. అందుచేత కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయము ఆర్థికముగా దుర్బల మని దానిని నొకరికి యవయశస్సునానికి దెచ్చుట కిట్టి వల ప్రయత్నము జరిగినది. రెండవ ప్రయత్నమును దాక్కా శాఖలో ప్రాధికారమును నుండు వాట్లనుగాంచేరి. బి. ఏ. లోను మెట్రిక్యులేషనులోను నవంబరు ౧౯౧౪ గల విద్యార్థులు తేరిపోవుచున్నారనియు అట్టిస్థితి నాపులుకు ప్రతికారములు చేయవలసినదనియు వారుప్రకటనము తెచ్చిరి. ఉత్తమవిద్య హైందవులకు హెచ్చుగా లభింపరాదనుట నొకరిని వారివంటి యితరులనే కులకును వారి గురువు లగు కర్ణాటప్రభువుగారికిని సహజముగా వుట్టు నాగచనయే కావున నీయుచు క్రమముపై హెచ్చువ్యాఖ్యాన మవసరము గాదు. హైందవులనుకుబడి కల కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయ సమావేశములో నియువక్రమము సాగలేదనిన వింత కాదు. సర్ అనుభవము కర్జిగారు విద్యాలయములలోని లోపములు, వానిని సవరించు మార్గములు మున్నగు సర్వవిషయములను వివరించుటకు తగిన తీర్మానము నుపపాదించుటతో వాట్లను గారి యువక్రమము అంతరించెను. కాని వారిపట్టుదలమూత్ర మంతరించినట్లు కానరాదు. ముకర్జిగారు తమ తీర్మానవివరములను పేర్కొనన స. ఘోషన వంగ విద్యార్థిభాగిధారి యు విశ్వవిద్యాలయసభ్యులను నగు హోర్నెలు గారును ఆసాము, బీహారు విద్యార్థిభాగిధారులును చేర్చబడియుండిరి. ఈసంఘమునకు నేర్పడిన కనికరములకు తనకు తీరబడి లేదనియు మరియి తర విద్యార్థిధారులు విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులుగా నుండుచారు అసంఘములో నుండుట కొప్పుకొను నడల మొదలు స్థానికప్రభుత్వముచారికి ప్రాసితమ సామాన్య ధర్మములకు నిసంఘములో పనిచేయుట యాటంకము కాకాలదని యొప్పించవలసి యుండు రనియు తెలియజేసిరి. ఇట్టి పరిస్థితులనే ఆసాము, బీహారు ప్రభుత్వములవారు కలుగజేయుటనుజేసి ఆరాప్తముల విద్యార్థిభాగిధారులు సంఘమునుండి విడిపోయిరి. మూడురాప్తముల స్థానికప్రభుత్వములవారు ఇండియా ప్రభుత్వమువారి యనుమతి లేనిది ఈరీతిని ప్రవర్తించి యుండ రను నభిప్రాయము వనేకులు పెట్టుకొని యున్నారు. ఒకకళాకాలాభ్యర్థులు తెచ్చిన తీర్మానము సోపాదించి ఉత్తమవిద్యకు హైందవులకు దూరము చేయుటకు య్యకొనని విశ్వవిద్యాలయమునకు ఆకారణమును మనమన విమోచి ప్రభుత్వోద్యోగుల సాయములే చేయుట న్యాయము గాదు. సంగతులు సంపూర్ణముగా చెలిసిన యెడల హార్డింజిప్రభువుగారిప్రభుత్వము వారీరీతిని ప్రవర్తించుతరని నమ్మబలము. హైందవులకు స్వాధికారమున నుండునట్లు ప్రత్యేక విశ్వవిద్యాలయము లను ప్రసాదించు చుండు హార్డింజియు వారును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు జరిగిన యవయశమును విచారించి ప్రతీకార మొనర్చుచుగాక యని పూర్వ య పూర్వముగా విశ్వసించు చున్నాము.

వంగరాష్ట్రపు పోలీసు శాఖ.
వంగరాష్ట్రపు పోలీసు శాఖకు సంబంధించిన రిపోర్టు ననుసరించి ఆరాప్తమున జరిగిన ౨౧ నేరములలో ఫిర్యాదులు గ్రామములను ఆయుధములు కలవానిగా నుండియు కూడ సుపయోగింపలేదని కానవచ్చుచున్నది. ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గారు పీరియదుల పిటికీవారినయ ఆయుధముల సుపయోగింపబానివారినయ అందువలన ప్రజనిరాయుధు లగుటచేత నేరములు జరుగుచున్నవనుట తప్పనియు వ్రాయుచున్నాడు. ఎందరు దొపిడికాండ్రుండినో ప్రజలందఱు నేమాత్రపు వాయుధ

సాహాయ్యముండెనో ఎట్టిసందర్భములలో నాయుధము లుపయోగపడలేదో విమర్శించినగాని పిటికీపందలు ప్రజలైదియు కా దియు లేటపడజాలరు. ఆయుధము లిప్పుడు సంపాదించు కొనువారు అలంకారార్థము సంపాదించుకొనువారుగను గౌరవాగ్ధము సంపాదించుకొనువారుగను నున్నారు. ఆయుధము లిప్పుడు వారు వారి ధనాధికము లానొందింపబడుచున్నది గాని ధైర్యసాహసము లానొందింపబడుచుండలేదు. అంతేకాక ఆయుధోపయోగమును సామాన్యముగా నెరుంగనివారు పౌరసభ్యత్వము నాచుటగా సుపయోగింపబడిన వచ్చినప్పుడు కొంచెం పిటికీయిచ్చుచున్నామన నసహజముకాదు. కావున నట్లు త్రవ్వకములు ప్రాంతగోండి క్రొత్తగోండి కాలాట ఆయుధము లిప్పుడు కష్టములేక హైందవులు పిటికీవారలవారు ట నేటిపిటల రణరంగకాలమునెదుట హస్త్యాస్త్రము కాక మాదనుటకు ఇన్స్పెక్టరు జనరలు గారు అంగీకరింపక పోవుట యాశ్చర్యకరము.

పోలీసు అధికారుల హత్యలు.
వంగరాష్ట్రపు నందలి మైమోక్ సింగుపట్టణమున మూడవ కార్యమును పోలీసు అధికారి మరియొకడు హత్యమును జరిగించుపరిస్థితులలో భార్యపుత్రులతో నంతోపమానముగా నుండుచున్న చిన్ని కొడుకునితో గూడ హతయ్యెనునని విని యభించి ఇంకను నెంతో కలము కాలేదు. ఈలోపుగనే మొట్టి యాదవారమువాడు ఒక పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు పునహా కర్ణాటక గామనకు 17 మైళ్లలో చంపబడుట నిన్నటితంత్రీ కారణము తెలియజచ్చినది. మొదటియధికారి వంగరాష్ట్రమున దొపిడికాండ్రును హంతకులను బట్టుటలో కీర్తిగాంచిన వాడు. రెండవ యధికారి బొంబాయిరాజధానిలోని (బీరా) ను నేడంబలతెగను కనిపెట్టినయెడల దైవవాడు. ఇతఁడును స్వధర్మవర్ణనామము నీ హతులైనవారు. వీరియిద్దరూ హత్యయందు ఒక్కవిషయము స్పష్టము. దురాత్ములకలంపు తెల్లదలను నొక్కటియే. అట్టిదురాత్ములు పెంపగుండ జూచుట యే ఇట్టి నేరముల నడవయించుటకు మార్గము. అది సంఘటల మూసే చేతులవలెయున్నది. సంఘములోని సామాన్యత్వకి దొంగకొందునుగదా యనుభవము దురాత్ములను కలిగినప్పుడే దురాత్ములసంఖ్య తగ్గవలదు. అట్టిభయముకలుగుట ప్రజ నిరాయధులయి గొర్రెలమందవలె నన్నంతకాలమును సంభవించజాలదు గదా!

జర్మనీ సంస్కృత పాండిత్యము.
సంస్కృతపాండిత్యము జర్మనీయందు దధిక మను నభివా యమున మొదలు హిందూదేశమునందలి సర్వకళాకాలలలో యున్నత పదవులలో జర్మనీవారే నియమింపబడుచు వచ్చిరి. కాని సర్ జేమ్స్ ఫర్గ్యూసన్ ఆచార్యులు బొంబాయి గవర్నరు గా నున్న కాలమున సర్ కారమున చందావర్కరు గారును, తెలంగాణ గారును, యథావస్థితి కవర్నరుగారి మనంబునకు “చ్యుడెప్పి డాక్టరు ఫండావర్కర్ గారిని శ్రీ గవర్నరుగారి కర్మమునకుఁ దీసికొనిపోయి “ఎల్ఫిన్ స్టన్” కళాకాలాభ్యర్థునిగా నియమింపించిరి. “సంస్కృతాభివృద్ధి విషయములో మన జేతనముల జర్మనీవారి సహాయమింపకయలేదు. వారిపాండిత్యము కల్గవును. వారికి సంస్కృత గ్రంథములయందలి నేర్పు కడు సామాన్యము. వచ్చియ హిందూస్థానమువారు జర్మనుల సహాయము లేక రామభివృద్ధి నొచ్చి యున్నారు. జర్మనీవారి సహాయము లేక స్వపాండిత్యము కాపడలరనుటకు సంది యము లేక” నని మున్నగునవి తెలంగాణ గారు వ్రాసిన కొన్ని కొన్ని తేలులలోగల వాక్యములని వైవిధ్యతరమచేసిన చందావర్కరుగారే యిట్టివల నొకసభలో జదివి చూపిరి. జర్మనీవారి సహాయము నడచు నీ కాలమున నీ సంస్కరణము మన యాత్మగౌరవాభివృద్ధి కనుకూలమగుననుటకు సుదియునుట.

మా నగర పారిశుద్ధ్యము.
ఈనగరమున భోజనపువ్వులను త్రాగుదునను వాట కడుటకు వానిని పోషించు రాసాయనికపండితు లున్న నే తప్ప పరిస్థితి లేప్పదనని మాత్రనిధి డాక్టరు వాయుగారు రా నుండు నగరపాలక సభాసమావేశసమయమున జట్టి రాసాయనిక పరిశోధకుని య 3౧౦-౪౦౦ ల జీతముతో నియమించి వలెనని యుపకమింతురట! మా నగరపాలక సంఘము చేతిపోయిన సోదాణుడులనుమొనరవనినై నభియోగమును దెచ్చిపరా జితమైనమాట వారికి భావకమాలేదుకాబోవను. తాను చేయు తీర్మానములను కార్యక్రమమున బెట్టు యోగ్యతయగదించి తన వాత పరిశోధకులవలెయి ద్రవ్యమువెచ్చించుట మా నగరపాలక లకు సరియైనమార్గముగా నుండును. గుడ్డలేక కొంత కాలిదిన లాభముండబోదు.

సానిక వార్తలు

దీపముల వేలి:—నేటిసాయంకాలము 6.21 గంటలకు, రేపుసాయంకాలము 6.20 గంటలకు దీపములు వెలిగింపబడును.

ఆనుచు తిరుడ:—వెంకటగిరి మహారాజుగారు చెప్పి పురి ఆనుకొనిన కిచ్చు నెల చందాను ౧౦౦ రూ॥ నుండి ౧౦౦౦ రూ॥ అధికపరచిరి.

కలకత్తా మెయిలు:—కలకత్తా మెయిలు ఇంక ఆలశ్యముగా వచ్చుచున్నది గనుక పుత్తకమునుండి వచ్చు బాబులు నేను మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు బట్వాడా జేయబడ్డవి.

వక్రీల్ల దాఖలు:—ప్రధాన న్యాయమూర్తిగారు, న్యాయమూర్తి కేవగిరిఆయ్యగారును సి. పి. గారు న్యాయ ఆయ్యగారింతరపున. ఎ దొరసామిఆయ్యగారి ఆర్డీ మీద యు. నుబ్బారావుగారిని నిన్న వక్రీలుగా నాఖలుజేయకొనిరి.

తపాలా చారి ప్రకటన:—అక్టోబరు 16-న తారీఖున “ఆయుధపూజ” గనుక పోస్టాఫీసులకు ఆరోజున నెలపు ఆరోజున నీ విశేషమునకు కట్ట మెయిలుపడ బయలుదేరును. కనుక జనరలుపోస్టాఫీసులకు ఇంక వితర చిన్న ఆఫీసులలోను తెలియపరచిన గంటకుమునుపు రిజిస్టరుబాబులు, బంగీలు పుచ్చుకొనుటకు.

మైలాపూరు సంగీతసభ:—వచ్చే శనివారము అక్టోబరు 16-న లేది సరస్వతిపూజారోజున సాయంకాలము 4-15 గంటలకు మైలాపూరులో శ్రీ కపాలేశ్వర స్వామి కోవిలకు సమీపమున గోపాలనాయక్ స్కూలులో మంథ కోణం కాపురములగు బృహస్పతి టి. యస్. పంచావళేక శాస్త్రిగారు “సుగూచన సతి” అను హరికథ జెప్పెను.

స్నేగుజాడ్యము:—అక్టోబరు 9 న తారీఖులో నుడిగిన వారములోగా బల్లారిలో 3౦ మందికి జాడ్యము తగిలెను ౨౪ మంది చనిపోయిరి; దక్షిణకెకారా (మంగళూరు) లో 3 మందికి తగిలెను ౨ మంది చనిపోయిరి. కోయంబుత్తూరులో ౨ మందికి తగిలెను. 3 మంది చనిపోయిరి; నీలగిరిలో ౨ మందికి తగిలెను ౨ మంది చనిపోయిరి; నేలంలో ౨౬ మందికి తగిలెను ౧3 మంది చనిపోయిరి; మొత్తముమీద ౧౧౧ మందికి తగిలెను ౧౧౦ మంది చనిపోయిరి.

హత్య కేసులు:—బాగుగ విచారణ జేసినందుకు పోలీసువారికి బహుమానము:—పోలీసు కమిషనరు యఫ్. ఆర్. పేజిగారు హత్యకేసులను చక్కగా విచారించిండుటకు పోలీసు ప్రాసీకుటోరు నలు ఇన్స్పెక్టరు టి. యస్. వారా యసామి ఆయ్యగారికి ౨౧ రూపాయల బహుమానముచ్చ నట్లును, సి. రివెన్యూడివిషయ సుబిఇన్స్పెక్టరు బి. యక్. సింగార కలు మొదలారి గారికి ౧౦ రూపాయలు బహుమాన మిచ్చు నట్లును పుత్తవిచ్చిరి.

శ్రీ వినేకానందస్వామి జీవితము:—అక్టోబరు నెల 16-న లేది శనివారము సాయంకాలము ౪ గంటలకు శ్రీ గారుకృష్ణసంఘపువారు శ్రీ సర్వానంద స్వామిగారు శ్రీ వినేకానందస్వామి జీవితమున నడిచిచే హిందువులకు గలిగిన మేలునుగూర్చి సామాకారుపేట తపాలాచాందీ సమీప మున నుండు పోగ్గిసీవ్ యూనియనుచేసిన మహారాష్ట్ర యువజనసంఘమువారి పోరేపణచే సభ్యునింతురు. తత్కాలమున పచ్చయప్పకాలేజి పోగ్గెసనకు శ్రీ రామానుజా చార్యులుగా రగౌరవాధిపత్యమును వహించురు.

ఒక జూదపు కూటము:—ఇన్స్పెక్టరు నికలను గారును సుబిఇన్స్పెక్టరు హాకోకినను, జోబానుగారును మరిద్దరు కానిస్టేబులును క్రిందటి శుక్రవారమువారు మిర్ సాహెబు పేటలో సాజుమహాస్వేష్ జూదపుకూటములో నున్నవారిని బట్టుకొనిరి. వారిందఱు 18 రూపాయలుండెను. కొద్దికోజులకు మనుచే సాజుమహాస్వేసుకు జూద మాడకూడదని 200 రూపాయలు జుల్కావా జేసిరి. జూద మాడుచుండ గా మొత్తముగా వారివందరిని అటనే పాటగొట్టు జేసిరి కనుక వారు రిప్పించుకొనటకు వీలు లేదు.

పరోపా మహా సంగ్రామము

పరాసు సేనలు 30 లక్షల గుండ్లను కాల్చుట

బాల్కను రాష్ట్రములను గూర్చి వివాదిగారు వ్యసంగించుట

బెల్గ్రేడు యొద్ద ఘోర సంగ్రామము

రుషేనియావారికి మాటనిలకడ లేకుండుట

పరాసువారి నూతనవిమాన సౌకాద్యము

ఇంగ్లాండు

ప్రతి యెగువతి నిరోధించబడుట.

లండను అక్టోబరు 18:-

ప్రతి, నూలు, మున్నగువాని యెగువతి నిరోధించబడినది. ఈవస్తువుల జర్మనీ వారికి పంపబడకుండా వెళ్ళు కట్టుబాట్లు ఒకరింపబడినవి. ప్రతిరోజు యెగువత బట్టలు మున్నగువాని ఎగుమతి చేయబడదు. ఈ తీర్మానమును సమకట్టి యున్నారు. ఇట్టి వస్తువులను జర్మనీ ఆస్త్రియావకు పంపననుచుండు తటస్థదేశములకు గూడ పంపకుండు నిషేధమును ఏర్పాటులు చేయబడునని ౪౦ ఎవ్వర్డుగే గాదు పార్లమెంటు ప్రజల సభలో నుడిచిరి.

ఒక నౌకను మంచి చేయుట

లండను అక్టోబరు 12:- ఇండియా నుండి ఇంగ్లాండు నకు పోవుచుండిన హెరిజోన్స్ అనునాక మంచి చేయబడినది. నావికలు మాత్రము కాపాడబడిరి.

ఇండియాను సివిలుసర్వైస్.

లండను, అక్టోబరు 11:- యుద్ధము సమయమునను తదనంతరము రెండు సంవత్సరముల వరకును పరీక్షలు చేయకయే ఉద్యోగముల నియమాల నను బట్టును పార్లమెంటు ప్రభువుల సభలో లార్డు ఇన్స్పెక్టరుగా రుపపాదించిరి.

కామెరూన్లో ఆంగ్ల విజయము.

లండను అక్టోబరు 12:- 36 గంటలు యుద్ధ మొనరిన పిదప ఆంగ్ల సైనికుల కామెరూన్లోని వుంబ్యగాన్ ను తట్టు కొని రని వార్తాసంఘమువారు ప్రకటించిరి. ఆంగ్లేయ సైన్యములు శత్రువులకుంట దళమును నున్నది.

తేజవిరాజుగ మే ఈ తీర్మానము దక్షిణమున చురుకుగ యుద్ధకార్యము లారంభింపబడునని రూటర్ వార్తాస్థానమున తెలియపర్చినది.

తుపానువలన జన్మించు విమానము ధ్వంసమగుట.

లండను అక్టోబరు 11:- గతనెల 1౩ తేదీన తుపానులో నొక్క జన్మించు విమానము నాశనమై యిది దానిలో నుండిన వైమానికులు వెక్స్ ఫోర్డు వ్యతిరేకినిరియు బుర్రులనుండి తెలియపర్చినది.

పరాసు సేనలు సలుపు బలమును ముట్టడి.

లాహోరు అక్టోబరు 18:- లండను అక్టోబరు 12:- కడవిసర్జించిన దిశలలోను పరాసువారు 80 లక్షల మెల్లల కాల్చిరి. ఆగ్నేయమున జర్మనీవారికి అధికమున సవ్యములు కలిగెను. సాంపాన్సిలోనున్న వారి సేనలతో యుద్ధమును కాకతీరము నుండునూన కొద్దిదైర్ఘ్యములో పరాసువారి రంగమునందంతటను ముట్టడి సలిపిరి. వెర్దుహార్డ్ కెల్లరు మాను అనునదియు తెలియపరచెను.

విమానములు ఘెంటు, కూట్రెలను ముట్టడించుట

లాహోరు అక్టోబరు 12:- లండను అక్టోబరు 12:- గత శుక్రవారమున విమానములు ఘెంటు, కూట్రెలను దుగ పారిపోయి, వాని కమితమున సవ్యము కలిగించెనని ఎకో బెల్గ్రే ప్రతికట తెలియపర్చినది.

డెడియగాచివద్ద సేనల గూర్పుట.

లండను అక్టోబరు 12:- డెడియగాచి వద్ద సైన్యముల కంపుటకు మిత్రమండలివారు ప్రయత్నములు సలుపుచుండిరిని జర్మనీ వార్తాపత్రికలు వ్రాసెను.

హిందూ దేశమును స్త్రీల విద్యాభివృద్ధి.

లండను అక్టోబరు 18:- ఈ విషయమున పరిశీలన చేయుట కొక సంఘము నేర్పరువలెనని ఫాకటు గారు మున్నగువారు ఇండియా మంత్రి గారిని దర్శించి చెప్పిరి. విషయము తమ మే గాని దేశములంత పట్టుదలగా కోరుతున్నట్లు గుఱపడలేదు. సంఘమునే రప్పించి యనగలుగలేదు. భారతీయునే విద్యాకాభాసభ్యునిగా నియమించితి ఆతని నూచనలను గ్రహింపవలెను. ఇండియా దొంతరము వారికి నుండెను ఆని ఇండియా మంత్రిగారు చెప్పిరి.

బల్గేరియా మంత్రి లండనునుండి వెళ్లుట.

లండను అక్టోబరు 18:- లండనులోనున్న రష్యారాజు వారికి పానుపోర్టు ఇయ్య బడినది.

శత్రు చికిత్స

లండను అక్టోబరు 18:- శ్రీ బార్డిచక్రవర్తిగారి మేన కొడుకు కన్నాటుపిల్లను అర్ధరంగికి శత్రుచికిత్స చేయబడినది. ఆరోగ్యముగ నున్నది.

అరవేసి తపాలబిళ్లలు.

లండను, అక్టోబరు 18:- అరవేసి తపాలబిళ్లలు వాడుకలో నుండునగాని 6 అవున్సులకు తక్కువ తూకముగల వార్తాపత్రికలకు మాత్రమే చెల్లునని పార్లమెంటు ప్రజలసభలో తీవ్రపాపమొలుగకు చెప్పిరి.

రూటర్ కంపెనీ.

లండను అక్టోబరు 18:- ఈ కంపెనీలో 40 సంవత్సరములనుండి రూచేసీ మేనేజరు అయిన బ్రాడ్వాగారు ఫించెన పుచ్చుకొనిరి. వీరి స్థానమున అసిస్టెంటు మేనేజరుగానున్న క్లె మెంట్యుగారు మేనేజరు క్లకటర్ పనులను చూచుటకు నియమించబడిరి. దక్షిణాఫ్రికాలోని రూటర్ కార్యాలయమున జనరలు మానేజరుగా నుండిన రాడ్విక్ జోన్సుగారిని లండను నగరమున జనరలు మానేజరుగా నియమించిరి.

పంచదార విక్రయము.

లండను అక్టోబరు ౧౮:- పంచదారను చిల్లరగగాని, మొత్తముగగాని విక్రయించువర్తకులు భరల సభకము చేయ గూడదనియు, అట్లు చేసినవారికి పంచదార సరఫరా ఆపిత యగుననియు కమిషను ఉద్యోగులు ప్రకటించిరి.

ప్రాన్ను

ఫిరంగిదళ ద్వంద్వ యుద్ధము.

లండను, అక్టోబరు 18:- పేస్-న్నటి దినమున మేము పట్టుకొనిన నూషెప్రాంతమున నున్న కందకమునైన మధ్యాహ్నమున శత్రుసేనలు ఫిరంగుల కాల్చినవి. ఎన్ని రంగమునను సోమునకు దక్షిణమునను తీవ్రముగ ఫిరంగిదళ యుద్ధము జరిగెను. మేము సాంపాన్సిలో లాకూటిలోయ వైపునకు పోవుచుంటిమి. వాస్ జెన్ బూరెయినలలో శత్రువులు మమ్ము దాకిరి గాని వారల మేమెడించితి మని పరాసు వారు ప్రకటించిరి.

పరాసు దేశ ముఖ్యమంత్రిగారి ప్రసంగము.

లండను అక్టోబరు 12:- బాల్కను రాష్ట్రములలో వికటములుగ జేయుటకు మిత్రమండలివారు అధికముగ శ్రమపొందిరి. ఈ విషయమున నెర్బియావారు కొన్ని సవ్యముల భరింప నంగీకరించిరి. గ్రీసు రుషేనియాలు మనఃపూర్వకముగ పంగీకరించినవి. బల్గేరియావారి కపట ప్రవర్తనను వలన మిత్రుల యత్నములు కొనసాగినవికావు. కాన నెర్బియాకు సహాయ

మొనరిండుట మిత్ర మండలి వారి విధి అయి యున్నది. తమ సైన్యముల బల హీన మొనర్చుటకుండ నెర్బియావారికి సహాయ మొనరించు ప్రయత్నములు జరుగుదున్నవి. బుకారెస్టు సమాధాన మగుట నెరవేర్చిండుటకు మనము పూచిపడితిమి. బెల్గ్రేడును జర్మనీవారు ప్రవేశించుటతో మిత్రమండలివారు నెర్బియాలో సైనికుల దింపుటకు సరిపోవుట హాస్యాస్పదము జనరలు జోఫ్రి గారికిని మాకును పూర్వమును అభిప్రాయోక్తము కలిగి యుంటిమి. రష్యారాజు నెర్బియాకు సహాయ మొనర్చు వత్సాహముతో నున్నాడు. మిత్రమండలిలో ఇట్టి సంప్రదానైక భావ మెప్పుడును కలుగలేదు. విజయ విశ్వాసము కడు ప్రబలి యున్నది. ఈ సమస్యకు ఆంశముల యమవివేచిగారు రాజ్యాంగసభలో తమ ఉపస్థాన సందర్భమున నుడిచిరి.

పరాసువారి ప్రకటనము

లండను అక్టోబరు ౧౮:- పారిసు:- సాచెజునమీ పమున జర్మనులు రాతిమార్గమున. కాని యెడింపబడిరి. సోము జయిండుమునుల యొద్ద పోరు జరిగినది. బెల్గ్రేడు యొద్ద పరాసు సేన లొక కందకము నుండి మరియొక కందకమునకు వెళ్లినది. జర్మనులొకవోటు 60 గజములవరకు రాగలిగిరి.

ఒక ప్రకృతి శాస్త్రజ్ఞుని మరణము

లండను అక్టోబరు 12:- ఫ్రాన్సు దేశీయు డగు యకు శేబ్రే గారు చనిపోయిరి. ఇతనికి 91 సం॥ల వయసు.

పరాసువి దేశ మంత్రి రాజీనామా.

లండను అక్టోబరు 18:- ఎం. డిల్కెసిగారు రాజీనామానిచ్చిరి ఎం. వివాసిగారే బిధానమంత్రిగాను విదేశ మంత్రిగాను గూడ పనిచేయుదురు.

రుమ్మా

జర్మనీవారి సైనిక నౌక నుకదానిని ముంచుట. లండను అక్టోబరు 18:- సముద్రతీరపున నౌక ఆంగ్ల జలాంతర్గామి జర్మనీవారి సైనిక నౌక నుకదానినై మెల్లల ప్రయోగించి దాని నుంచెనని రష్య అధికార్లు ప్రయోచించిరి.

రష్యావారికి గొప్ప విజయము.

లండను అక్టోబరు 18:- వెట్రోగ్రడు- స్త్రీ శా. పాంతమున రష్యావారు శత్రువులను పూర్తిగా తరిమిరి. డ్యెస్ను వద్ద పోరు తీవ్రముగా నున్నది. జర్మనులొక కందకమును తట్టుకొనిరి గాని రష్యావారు ఫిరంగులను కాల్చి వారిని వెంటనే పారదోలిరి. 10-వ తేదీన మంచు దట్టముగ నున్న పుడు రష్యా వారి కు పాకినైన కాల్పులకుండ శత్రువులవైబడి 8 కందకములను లోబరచుకొనిరి. దక్షిణభాగమున గూడ రష్యా వారికి విజయము కలిగినది. వాగు మూడు గ్రామములను తట్టుకొనిరి వారు ఎవ్వరును పట్టుకొనిరి. పిక్సు సమీపమున దొక గ్రామమునుండి రష్యావారు తమవైబడి పారిపోయిరి.

రష్యా సేనలు.

లండను అక్టోబరు 18:- వెట్రోగ్రడు- రష్యా వారి సేనలు గొప్ప యెత్తున శత్రువులను మార్గములకు నిద్రముగా నున్నవి. హైవరాంకా ప్రాంతమున తీవ్రముగ పోరు జరిగినది. ఇది బ్రెంబోజ్ లోను శత్రువులను నశింపిరి. 10-11 తేదీల నిచట పోరు జరిగినది. రష్యావారికి విజయము కలిగినది. రష్యా వారిక కొంచు పట్టుకొనిరి. హతశేఖులకు వారు 252 లొంగి పోయిరి. మరియొక పారి అచటనే శత్రువులను రష్యా వారు పారదోలిరి.

ఇటలీ

ఇటలీవారు.

లండను, అక్టోబరు 18:- బాల్కను రాష్ట్రములలో ఇటలీవారు కల్పించుకొనుటకు సాఫ్ఫి సిగ్గుననలే దాగారు. రోమునగరమునకు వెళ్లి రాజా గారి కోసం వైస్య సంఘము వారి కోసం మాటలాడిరి.

న్యూజీలండు

న్యూజీలండు సేన.

లండను అక్టోబరు ౧౩:- వెల్లింగ్టన్-న్యూజీలండు రాజ్యాంగసభ కూడినది 2౦౦౦౦ మంది యుద్ధరంగమునకు వెళ్లిరి. ౧౦౦౦౦ మంది తిరుగుబాటుగా ౧౦౦౦౦ లో సేనలోనికి పనికివచ్చువారు ౧౦౩౦౦౦ మందియుండిరి సామూజ్య భక్తిని పురికొల్పిన వలసించియుండి బలవంత మక్కర లేకుండనే వచ్చెదరని సభాంత్యదినమున దేశరక్షణ మంత్రికర్ములు అల్లెను గారు నడిచిరి.

బ్రహ్మపుర బ్రహ్మపాసన మందిరము:— వ్యాసుని
 పి. పి. పాత్రో బి. పి. బి. ఎల్. గానక మందిరము మా
 యూరి ప్రార్థన సమాజమున కిచ్చియున్నారు. గృహప్రవేశ మ
 హోత్సవ మింటెలి క ర లేదీ ముదమును జయింపదుగా జరిగి
 నది ఇది కాకినాడ పితామహ్ రాజాగారు కళింకల పూజో
 పాధ్యాయులు రావుబహద్దర రఘుపతి వేంకటరత్నం నాయు
 డు, ఎమ్. ఎ. ఎల్. టి. యస్. ఎమ్. యూ. గానక తెలంగాణ
 వది. సర్కారు బాబుగారు పాత్రోగారి నిర్ణయ ప్రకారము జ
 నని వినిపించిరి అందలి ముఖ్యాంశములివి. శ్రీ శాయ్యుడుగారు,
 సర్కారు బాబుగారు, జే. వి. శారాయుడుగారు, కో. శాం
 నామయ్యగారు, పాత్రోగారును బ్రహ్మిలుగా నుండుట ము
 దిరమున వాడుకొను విషయముల గూర్చి, రాజమోహనరా
 యుడుగారిచే ఆత్మీయసభ కీయమైన విషయ పరిమిషాని వా
 క్యములే యుండు గూడ నుండెను. ఆ సభలో పాఠశాలలము గా
 రుల నిమిషములకు, కల్లికోట డైముడు బ్యాబిలి పురమందిర
 మునా ప్రార్థన సమాజపు, పదవ సాంప్రద్యోత్సవము గూడ
 నాయుడుగారి యగ్రాసనాధిపత్యము క్రిందనే జరుగుటయె
 ను సర్కారు బాబుగారు “నవయుగాదర్శము”ను గూర్చి పత్రో
 మారులుగ సవస్థనించెను. మరల శివశేటీవాటి యువయువ పుర
 జలు తెల్లతనము సమాజోపయోగము. వైవప్రార్థన ముగిసిన పిమ్మట
 శ్రీయుత శాధి జగన్నాథరావు బి. ఎ. పి. ఎల్. గారు
 “ఇక ఫోలిలిటి ఆఫ్ స్పిర్టువన్న” అను విషయమును
 గూర్చి యొక వ్యాసమును జదివెను. అంధ్రో శేఖరుల ముఖ
 నాయుడుగారి బాగుగా వెరిగినవారగుటచే, జనమయామాని
 నే కిటకిట క్రిక్కిరిసియున్న పురమందిరములో, ఈ కామ
 ధనము మొదలుగాగల నాయుడుగారివంటి వక్త లుపన్యసించు
 ముండినప్పుడు వివరము పురజలులహృదయములెట్లు వరించినో
 తెలిసికొనుట సులభము. శివవాత దక్షిణించెడియా బ్రహ్మ
 సమాజమునకు జెందియున్న జే. పి. శారాయుడుగారు చాతలను
 పాత్రోగారికిని, అగ్రాసనాధిపతులగు రావుబహద్దర రఘు
 పతి వేంకటరత్నం నాయుడుగారికిని సమాజముపట్ల ఆభిమాన
 మునుజూపు బ్రహ్మపరిచారకులగు బాబూ హేమచంద్రి
 సర్కారు ఎమ్. ఎ. గారికిని, సభ్యులకును వందనముల సన్ని
 మము బ్రహ్మపుర మందిరాలములలోనే, సార్థిక వాడుకము,
 సభాపుర బ్రాహ్మణులను జూచునుగాక యని నడిచిరి.
 అంతటితో మహోత్సవ మంతయును సమాప్తి చెందెను అని
 యొకరు వారీయుచున్నారు.

జీర్ణరసాయనము:— ఈ మాత్రలను పేర్చియు
వలన అన్నము ఐదవనుగును. జీర్ణరసాయనము బా
పడి ఉన్న సావకము క్రమముగ గలదును. ముంబయి
యొక్క మామము. జీర్ణమాత్రల వచ్చి 1.కి ను 1.4-0
వరకును కులకు 1-కి అవకాశ 9-10-0
అమృతాంజనము 109 ఫెర్రోఫోస్ఫర్, బొంబాయి

నాతావరసాస్తి

1915 సం॥ అక్టోబరు నెల 14 వ తేదీ.

ప్రదేశములు.	కడవి 24 గంటల లలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.	కడవి 24 గంటల లలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత	వర్ష పాతము.
నోపాలపురము	29.71298.4	80.9	...	42.86 85.11
పాల్వేరు	29.78889.2	77.0	...	42.59 26.80
కాకినాడ	29.77091.8	78.7	...	81.46 26.61
బందరు	29.78090.7	78.8	...	40.41 27.85
గుంటూరు	...	91.7	76.80.17	88.14 ...
నెల్లూరు	29.79996.4	78.6	...	12.48 15.28
మద్రాసు	29.81290.2	76.80.12	...	24.86 21.86
కడప	29.84190.9	78.2	...	18.22 20.48
నాగపట్టణము	29.85489.6	79.8	...	12.11 15.58
కొలంబూ	29.89685.2	77.7	...	44.51 46.61
తిరువనంతపురము	29.90185.0	78.5	...	65.9 45.06
కొచ్చిర	29.91184.7	71.7	...	106.88 94.49
కళింగం	29.90684.7	74.0	...	108.65 104.85
మంగళూరు	29.90284.0	70.4	...	95.22 19.82
బొంబాయి	29.87684.1	76.2	...	75.86 70.41
హైదరాబాదు
అమరావతి	...	91.2	71.5	...
బళ్లారి	29.87192.8	69.7	...	25.45 15.72
కర్నూలు	29.87288.7	68.6	...	19.00 23.54
కడప	29.84195.0	78.8	...	19.58 24.08
తెలంగాణ	29.86487.8	67.7	...	28.80 28.98
కొడైకనూరు	22.78189.2	49.6	...	80.38 38.07
ఉత్తరమండలము	26.01570.5	47.4	...	47.71 41.85
కోయంబూరు	29.90188.6	67.4	...	18.87 12.81
నెల్లూరు	29.88992.1	76.5	...	28.01 37.33
నెలము	29.85493.6	71.8	...	30.04 31.10
తిరువకావలీ	29.85993.4	74.5	...	18.65 19.62
పుదుచ్చేరి	29.85595.0	74.9	...	23.97 22.04
కందుకూరు	29.84795.8	76.1	...	19.60 21.58
తిరువత్తూరి	6.87 9.49

నామభారము బంగారాభారమునకు తరలము క్షయ
యగుచున్నది. దక్షిణమున మెల్లగా తగ్గివది ద్వీపకల్ప
ములో అంతగా మారలేదు. నామ భద్రతను నివృత్తివలెనే
వున్నది. అంతా సముద్రతీరమున నామభారము చాల
తక్కువగాను మలచాచులో అధికముగాను వున్నది. బంగార
భారమునకు వుత్తరమున ద్వీపములలో గాలి చాలభార
ముగానున్నది. ద్వీపకల్పపు దక్షిణమున గాలి చాల తేలికగా
నున్నది. మధ్యమోష్ణస్థితి మైములోను సగ్గాలలోను
2 డిగ్రీలు మొదలు 3 డిగ్రీలవరకు అధికముగా నున్నది. కాని
ఇతరచోటలందు మాత్రమేతేవు. దక్కనులోను దత్త
మండలములోను పశుపతి సమకర్తీతమందున గాత్రీ వుష్ణ
స్థితి సామాన్యముగా మారుదానికంటె తక్కువగా నున్నది.
ఇతర చోటలందులందు 4 గంటలకాలము లోగా సామాన్యస్థితి
లోను అందుకు కొంచె మధికముగాను మారుచున్నది. తేమ
తూర్పు సముద్రతీరమునకు దప్ప యితర చోటలందులందు
తక్కువగానున్నది. ఇచ్చట ముప్పును మానుకొని తూర్పుది.
దత్తమండలములో ముప్పులేతేవు. కొద్దిగా వర్షము కురిసినట్లు
కెలియవచ్చినది బంగారాభారపు ఈకాన్య దిక్కున నాతా
వరస్థితి నిలువదగా లేదు. రాజధానిలో మొత్తముగూడ
గుమానగా నున్నది చెప్పవచ్చును.

ఆర్. ఎల్. జోన్న.

నాతావరసాస్తి

వృత్తాంతములు

యాత్రికరక్షణశాసనము:— ఈవైశాసనము శ్రీహంబా
యొగవర్షుగారు రాజ్యపరిధిగా ఆమతుల పడనెను.

శ్రీ చెన్నపురి గవర్నరు గారి పర్యటనము:— ఈ నెల
3 వ తేదీ శ్రీ గవర్నరుగారు ఆమచరమేతులై కోయం
బుత్తూరును చేరి.

పరిశ్రామిక సంఘము:— బొంబాయిలో దొరతనము
వారును. చక్క పరిశ్రమలు నాశనమిది యొక సంఘము నే
ర్పించి.

మహారాష్ట్ర పత్రిక మాన వస్త్రాభివృద్ధి:— ఈ యభి
వృద్ధియొక మహారాష్ట్ర పత్రికా సంపాదకులకు కల్పించు
నట్లేదని నిరసించినది.

నర్ ఆర్ ఇ. హుమాయిను:— వీరు 2-11-15 వ డిల్లీకి
వెళ్లి 2-12-15 వరకు ఉండునుండి 12-12-15 వ బొంబాయికి
వెళ్లి కిరానాకామిన ఇంకానుండునట్లేదను.

కుపాకీ బదులిచ్చుట:— కలకత్తాలో కిదనుత్తూరు
లోనుండు కప బను యూరోపియన్ దొర గారు కుపాకీ బదు
లిచ్చుకొని అట్టిచ్చినందులకు పోలీసుగారు కేసుచేసి.

మొద్రాపతునకు జుట్టావా:— ఈ మద్రాపతునకు
మొద్రాపతునకు నీగిందముమై ముద్రాపతునకు ప్రకటించ
నందులకు బొంబాయిలో నోముద్రాపతాధికారికి దు రిలు
జుట్టావా చేయబడినది.

లాహోరు టుటకేసు:— ఈ కేసులో సంబంధించిన
వారు కొందరు అఫ్ఘనిస్తానమునకు పారిపోయి వారి
అమీరుగారి ముద్రాపతులు పట్టుకొని కాబోలలో చెరసాల
యందు ఉంచినది.

పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు హత్యనివరణము:— ఈయనక
ముఖ ఈ నెల 12-వ తేదీ లెల్లా యువకునివచ్చి యూరే
గింపులో తురకలనుబాధి అవరణమున సమాధిచేసిరి. ఈయన
27 గంటలు ఇన్ స్పెక్టరుగా చేసి బలవర్తనమున పాలెరి.

అజిదిసింబుగారు:— ఈ నెల 18 వ తేదీ కపా
ట్టుకున్నాడు అతివాదులతో నీమ చాలకాలము పరిపరిచె
ను అదినుకొనే నాగపూరునుండి బొంబాయికి పయన
మయ్యెను.

నాటియాల వానుత్తలగు రాజాసర్వోత్త విరసింగు
గారు:— వీరికి గతభిత్తిరగు నెలలో నాటియాల మామరాజా
వారు "రాజా" అను బిరుదుగా నొసగి. ఈబిరుదు పుస్త
తకు దొరతనమునకు అనుచుతి పడనెనది.

శ్రీ వైస్ రాయగారి సంచారము:— శ్రీ వారు నవం
బరు నెలలో వికసిమను మావభోవుమరు జలము నది కాలవ
ప్రాంతభోత్తనమును జరిపిడితెలుగు నెలలో లాహోరునకు
వీరు దిరుచేరణము

కాకేసు:— సి.వి.డి ఇన్ స్పెక్టరు జిల్లేండ్రప్రస్థ ముక్క
గాని బాయి హేమచంద్ర చటర్జీ గారు క్రానుకరితుచేసిరి.
నాయింటి కదిరకు విమలచంద్ర ముక్క ఎన్నుకు రాలేదు.
నే నతని కాలాచన చెప్పలేదు. అని ఆయనచెప్పెను.

మద్య సామగ్రికముగా జేసిండువన గలిగిండురణము:—
కిందటి ఆదివారము సింహాళములో ఒకపురవాసి ఒక గాలను
సారాయి త్రాగిచూపుమెను. ఆ శీకస్థలములో నిలువంటి
నెల వరకు సారాయిలను త్రాగువాడు అతిసారముచే బాధ
పడుచున్నాడు.

సిమ్లా పురపాలక సంఘమువారు:— ఈసంఘమువారు
శ్రీరాజ పరిశ్రామికారికి పుకాసాపత్రమును సమర్పించిరి. మీ
పుకాసముననే సిమ్లాగవరకు చదువదీపము పోయి విద్యు
ద్దీపము లేర్పడినది. నీటిగనతి పొరుగుద్దము బాగుపడినది. అని
వారు విన్నవించిరి.

మరి యొక వైద్యశాల నొక బొంబాయిలో వేరేలా
యన నొకను వైద్యశాల నొకగా మార్చిరి. 5 వారములలో
పనిచూగినది. 812 గురికి వడక లున్నబడినది. ఈ నెల 10 వ
తేదీ ఈ నొక నిర్మాణ సామమునుండి నొకాళియమనకు వ
చ్చినది. దీనిలో తెలిపిన మున్నగున వన్నియు నమర్చబడినది.

ఇథాపూరు బండిపోటు:— చా రాజిల్లాలోనున్న యీ
గ్రామమున ఆదివారము నాటి గాత్ర ఒకబండిపోటు దొంగతనము
జరిగెను. ఆచటనున్న మహమ్మదీయులలో కొంద రీ నేరమును
చేసిరిని తెలియవచ్చినది. 500 రూపాయలు విలువగల ఆస్తిని
దొంగలు దోచుకొనిరి. కొంతమంది పోలీసుగారు అరెస్టు
చేసిరిని తెలియవచ్చినది.

మైసూరు మురరాజుగారి తోటనిండు:— ఈ నెల 12వ
తేదీ మురరాజుగారు క్యామరాశేద్ర జంతు ప్రదర్శనలో
ద్యావమున సహకారముచేసినభాసభ్యులకు విందుచేసిరి. దివారు
గారు యిచ్చిన ప్రభువ్యవస్థలందుగల అధ్యక్షులు
మొన్న గుంపుసభ్యులందుకు విందుచేసెద్యిరి. ఉపాహారము
లమర్చబడెను భారతీయ గానికొదము వసగించి యువ
రాజుగా రందరితోను కలసి ముచ్చటించి ప్రమ్మ చువన
తాంబూలాదు లొసగబడెను.

కాలీకృష్ణముగర్జీ వాబూలము:— నేను అలమహాదులో
ముద్దాయిని చూడలేదు. భీమదగాకేసులో నేను వరదాచరను
ని కేసును దహనముచేసిరిని. నేనతని మరణము నిధికాదుల
కు తెలిపితిని. నేను దాక్టరంటికి వెళ్లిపో లేనో జ్ఞాపకము
లేదు. అని అతడు చెప్పెను. 21వ తేదీకి నాయిగా చేయబడి
నది ముద్దాయిని 18 చురి సాక్షులుచేసిరి సాక్షులు చేప
చెల్లించినగాని సాక్షులు వేళకు. కాకపోవచ్చును నాయిగా
యియ్యమచ మేజిస్ట్రేటు గారు ముద్దాయిలకు చెప్పిరి.

తిరువాన్కూరు మహారాజావారి రొ యువ భర్తంతినిన
18-10-15 చూడ రాజావారి భర్తంతి గారు జేవాలయము
లలో ప్రత్యేకపూజలు చేయుచునది సభలుజరిగినవి ప్రశంసా
పత్రములు సమర్పించబడినది నేను శ్రీ వారుత్తరముతో బయ
లుదేరి అచ్చి దేవాలయములలోనుపూజచేసిరి. హైదరాబాద్
గూలు సువలతులను వారి పాపిష్టిని యుండిరి. మధ్యా
హ్నము విందు జరిగినది. సాయంత్రము బీరు కన్న దానము
చేసిరి గ్రామ్యములకు బహుమతిని నిచ్చిరి.

ఆదవిల్లచేరము చేయుట:— ఉత్తర ఇండియాలో
మునిగంజిపురవాసి యొక కిరాదా బెయ్యము నావి అనునామె 25
రూపాయలను ప్రమాదాదవిల్లకు డిక్రి నిచ్చి దారిని కొనె
ను. దానిని తనయుంటియు యుమకొని తాజేయునని జేయు
మని నిర్బంధపరచెను. పొరుగుంటివారలు అచ్చటినుండివిసము
మేజిస్ట్రేటుకు అర్జీ వెట్టిరి. వారు కిరాదాఅనునామె మైనకు
పిల్లకు కృత్రిమరచుమున కయిశ్చొంపున కేసు దాఖలు
చేసిరి. నెమచ్చుకోవచ్చునా ఆమెకు రి సంవత్సరముల కరినకత్తు
విధించిరి.

పేలరు మైన్సులు దైమును క్యాబిలి:— కృష్ణ
జిల్లా నరసాపురమునందు పేలరు మైన్సులు యొక్క దై
మును క్యాబిలి కడవి 9 వ తేదీ 12 వరకు గా నిర్వ
దింపబడినది. స్థూలతరమునకు తన్ను పురాతన విద్యార్థులు
వెళ్ళుచుండి విచ్చేసిరి పూర్వ ముగిసొకప్పుడు ఆ గాత్ర
లలో పరిధానోసాధ్యమును గానున్న పుణితార్తి వాగ్యు
రుగా రిగాసకాధిపత్యము నమోదిరి. నిర్దిష్టకార్యక్రమము
యథాప్రకారము జరగకు గాని 9-వ తేదీ రాత్రి వర్షము 6
చుట్టచే నాకుక పుగ్గము మార్చి 10-వ తేదీ రాత్రికి
మార్చబడెను. ఈ యుత్సవము జరుపునముగా జరిగి యుటకు
పాతకాల చక్కగ జరుగుటకు పరిధానకారములకు పరిధానో
సాధ్యములు ఏ జరుగానుగావు. బి.వి.ఎల్.టి. గారు పు
తంసాపాత్రము.

వైశ్యులు, విద్యాదానము:— గుంటూరులో కడవి 6
మాసముక్రితకు బీదవైశ్యులారము సమారాధరు. ఒక
ధర్మపాతకాల సాపింపబడినది. అందు పగలు తెలుగును రాత్రి
ఇంగ్లీషును నేర్పుచున్నాడు. పాతకాల కేలము వైశ్యుదర్శ
సహాయులరలనె యిప్పటిదకు నెట్టికొలంబియు నాటిల్ల
కుండ బహుకృతాధర్మముతో జరిపబడుచున్నది. ఈ గాత్రము
కుమిటి మొదల కొరల్ల గౌరవారమును గుప్తగాను ఈబడికి
సహాయము చేయుటయే గాక ఇతరపాతకాలలలో నున్న తిద్య
నేర్పికొనువారలకు కూడ వసేలలకు ధరసహాయము చేయు
చున్నాడు. ఇంతేగాక యీ నెల 10 వ తేదీ వస్త్రములు
కొనుటకు శక్తిలేని కడు బీదవారకు, ఘనము గొం ముంకి
లాగుజను, చోక్కాజను, బోపిను తమ స్వంతధనముతో
కుట్టింది ధర్మమొసంగి వీరి ధర్మగుణమునకు పురవాస్తవ్య
తెలుగు కడు సురసిండుచున్నాడు. అని ఒక పురవాసి
వార్తముచున్నాడు.

THE GREAT WAR.

French Troops Fire Three Million Shells.

M. VIVANI ON THE BALKAN SITUATION.

Ferocious Fighting Round Belgrade.

RUMANIA'S DOUBLE GAME: HER WANT OF SINCERITY.

FRANCE'S NEW WEAPON: A MAGNIFICENT AIR NAVY.

[Reuter's Agency.]

SERBIA.

Fighting Around Belgrade.

Allied Troops Participating in Defence.

LONDON, October 13. PARIS.—A telegram from Nish, dated October 10th, mentions stubborn fighting on the hills surrounding Belgrade. The summits have been taken and retaken, and artillery has been firing uninterruptedly for three days. The Serbians in the morning seized excellent positions in the neighbourhood of Topchider, throwing back the Germans on the suburb of Belgrade. Fighting is continuing ferociously. The enemy threw more than fifty thousand shells into the town, not sparing hospitals and churches. The Synagogue was destroyed, and hundreds of Jewish families who had taken refuge in the vaults were buried.

A battery of French artillery participated in the defence of the capital, and British troops with heavy guns inflicted severe losses on the enemy and sank two monitors in the Danube.

Bulgarian Attacks Repulsed.

LONDON, October 13. Nish.—A communique confirms that the Bulgarians are attacking Kniashivatz. It is also officially announced that the Bulgarians are moving along the Vlasina river and have reached a point twenty-five miles south-east of Nish and only ten miles to eastward of the railway. But all attacks have hitherto been heavily repulsed.

Bulgarians Advancing on Nish.

LONDON, October 13. A telegram from Athens says that two Bulgarian divisions are attacking the Serbians in the direction of Kniashivatz, which is 26 miles north-east of Nish.

The Austro-German Attack on Serbians.

LONDON, October 13. It is estimated in Rome that eight Austro-German army corps are attacking the Serbians on a fifty mile front.

Attitude of Albanians.

LONDON, October 13. It is stated that the Prince of Wied, ex-King of Albania, is with the Germans against the Serbians. Bands commanded by Bulgarians, have already been organised in Albania for the purpose of attacking Montenegro and Serbia.

Austrian Claims.

AMSTERDAM.—A Vienna communique from the Serbian front claims "to have gained considerable ground," but only six hundred prisoners. The communique says that the Austrians captured in Belgrade nine naval guns and twenty-six field guns. It speaks of bloody fighting and concludes:—"The Danube flotilla is removing river mines and Russian sea mines."

Allies at Dedeagatche.

LONDON, October 13. German newspapers declare that the Allies are preparing to land at Dedeagatche.

Teutons Advancing on Serbia.

AMSTERDAM.—The bulk of the Serbian news still comes from German sources. It is purposely phrased to impress neutrals. To-night's Berlin communique says that further battles have developed on the Drina between Shabatz and Grad ste. The crossing of the Danube has been completed.

GREECE.

Bulgaria on Allies Landing.

A Warning to Greece.

ALLAHABAD, October 13. The "Cologne Gazette" quotes a statement of the "Budapest Hirap" that Bulgaria has informed Greece that the events in Salonika are not in consonance with the declarations of the Greek Minister in Sofia. The "Times" Bucharest correspondent states that Bulgaria's eleven divisions are forming three armies. The first is directed towards Uskub, the second fights Greece, the third watches Roumania.

Meeting of Greek Chamber.

The Premier's Announcement.

LONDON, October 13. ATHENS, October 11.—M. Zaimis announced in the Chamber that the Government's policy

was the same as had been followed since the beginning of the war—neutrality and to be armed as regards the present. The policy will be adapted to future events.

M. Venezelos' Reply.

M. Venezelos, replying said that the majority in the Chamber would support the Government as long as the principles of this policy were unchanged. It was not a question as to whether Greece ought to join the war, but when it was to the interest of Greece that Bulgaria should be crushed. Should Bulgaria conquer, Hellenism would be completely vanquished.

The sitting was adjourned till the 15th instant.

Restitution of Aegean.

LATER.—Athens. M. Venezelos in the course of his speech revealed the assurances received from the Entente concerning the restitution of the Aegean Islands and Cyprus to Greece.

Allied Troops at Salonika.

LONDON, October 13. French correspondents at Salonika state that the Allies continue to land regularly. A complete division with artillery started inland on Saturday.

FRANCE.

The Military Situation.

French Premier's Statement in the Chamber.

LONDON, October 13. Making a statement in the Chamber on the Balkan situation, M. Viviani detailed how the Allies strove to re-establish Balkan unity based on mutual sacrifices. Serbia had assented to cruel sacrifices and Greece and Roumania gave cordial support, but the efforts were wrecked by Bulgaria's double dealing. It was now the duty of the Allies to help heroic Serbia threatened on two fronts. They were closely co-operating to this end without weakening their own fronts. They meant to ensure for Serbia, Greece and Roumania respect for the treaty of Bukarest, of which they were guarantors. M. Viviani ridiculed the comparison of the landing at Salonika with Germany's violation of Belgium. He concluded:—"The British and French Governments are agreed regarding the importance of the forces to be employed. We are in perfect accord with General Joffre. Russia has expressed anxiety to join in aiding Serbia, and to-morrow her troops will be fighting side by side with ours. Never has accord between the Allies been closer and more complete, and never have we been more confident of a common victory."

French Foreign Minister Resigns.

LONDON, October 13. PARIS.—It is officially announced that M. Delcasse, Foreign Minister has resigned. The resignation has been accepted and M. Viviani will take the portfolio of Foreign Affairs in addition to the Premiership.

Defence of Serbia.

Determination of the Allies.

LONDON, October 13. The Chairman of one of French Parliamentary Commissions stated, in an interview, that competent authorities calculated that there are three hundred thousand allies at Salonika, sufficient to safeguard Serbia. He says that the Commission is resolved that this shall be accomplished without delay, despite every obstacle.

Russian and Italian Assistance.

The "Times" remarks that the debate in the Chamber emphasises that Russia and Italy must liberally assist the British and French in defending Serbia.

Greece Must Act.

PARIS, October 13. The Paris edition of the "New York Herald" states:—"The action of the Kaiser in forcing King Ferdinand to leave his ambush, has deprived King Constantine of all his chances of remaining on the throne. He must descend on the Allies side. Germany's Balkan adventure will be advantageous to the Allies, who possess vast reserves of men and munitions. The more troops Germany sends to the Balkans the less difficult it becomes for the Allies to carry the war into Germany. The Allies in fact control the situation both here and in the Balkans. Not since the war began have the military and political horizons been clearer. Pessimists would do well to think again."

East and West, the Main Theatres.

On the other hand the "Times" military correspondent still regards the French and Russian frontiers as the main theatre and doubts the advisability of the Allies

TELEGRAMS.

starting a great campaign in the Balkans because Germany beckons thither. Thus despite the fact that he considers that in the absence of Greek or Roumanian intervention only the despatch of an allied force of 300,000 men can enable Serbia to withstand the Teuton-Bulgaria attacks. He argues that we should press the offensive in the west, while Russia should strive to the utmost to build up new armies with complete equipment. The correspondent does not touch on the possibility of Italian help in the Balkans, although the Italian Military Attache in Athens has left for Salonika to confer with his Anglo-French confreres. An official note published in Italy declares that the momentary absence of Italian troops from Salonika does not imply the deliberate abstention of Italy or refusal to intervene.

France's Aerial Navy.

Air Dreadnoughts, and Cruiser Planes &c.

LONDON, October 13. NEW YORK.—A despatch from Paris describes the first inspection by a party of British and American journalists of the great aerodromes containing the newest and most wonderful additions to the aerial navy. The recent developments are such that the account reads almost like a romance. The aerial navy is formed of divisions and squadrons with battle planes, cruiser planes, scouts, and torpedo planes all heavily armed and carrying three-inch cannon and mitrailleuses. As we entered the vast enclosure a monster battle plane loomed thirty feet high and a hundred and thirty feet across a number of its planes. This is the first actual realisation of a battle plane, other aerial dreadnoughts not having proved practical. Then rose this monster of the fleet carrying a crew of twelve and two cannon on its wings throwing three-inch steel projectiles. The machine was as steady as an ordinary biplane. Next rose fleets of armoured cruisers over a front of half a mile, heavily armoured. They rose almost vertically at a speed of ninety miles an hour. Soon there was a roar of three-inch guns overhead, and one daring flier fired his gun while plunging. Soldiers make capital operators after three months' instruction. Numerous schools are equipping many thousands for this new and terrible aerial war in which France takes the lead. These squadrons will soon begin attacking the enemy's communications and railway junctions with demoralising effect.

Latest Paris Communique.

LONDON, October 13. PARIS.—There was heavy fighting and cannonading along the front. The communique says that the Germans delivered a night infantry attack north eastward of Souchez but were everywhere completely repulsed as were the preceding attacks. There were particularly violent bombardments between Somme, Oise and along the Aisne. The German batteries violently cannonaded the region south of Tahure and eastward of Butte off Mesnil. The French guns replied effectively while the French infantry was advancing from trench to trench eastward of the works known as "Trapeze." There has been fierce fighting with trench engines and artillery in Lorraine. The Germans after a complete failure of their attacks on Ling and Schratzmaennle renewed their efforts in the evening. Another artillery preparation was made on the entire front but the German infantry was able to gain footing only sixty yards on one front trench and the counter-attack enabled us to reoccupy that portion immediately. The French aeroplane squadrons have been very active in attacking the German railways in the Oise region where troop movements have been reported.

Artillery Duels.

Continued French Progress.

LONDON, October 13. PARIS.—A communique says:—"The enemy in the afternoon bombarded very violently the trenches we captured yesterday northeast of Souchez when we took 154 prisoners."

An intense artillery duel occurred south of Somme and on the Aisne front.

Our progress continues in Champagne towards La Goutte ravine, which we can now reach westwards.

Attempted enemy attacks in Lorraine and the Vosges completely failed.

Vigour of the French Attack.

LAHORE, October 13. LONDON, October 12.—Bernhardi Keierman, writing in the "Fagblatt" from near Lille, says that in the last few days the French have fired over three million shells. The German losses are naturally heavy. He expresses a belief that the whole of the Champagne army must be sacrificed. The French have attacked the whole line with unparelled vigour and courage. ("O and M. Gazette" cable.)

A Successful Air Raid.

LAHORE, October 12. LONDON, October 12.—The "Echo Belge" learns that an air raid over Ghent and Courtrai on Friday was extremely successful. Every hangar and aerodrome was burnt out and houses were fired.—"O and M. Gazette" cable.)

Fabre the Naturalist.

LONDON, October 12. The death at the age of 91 of the French naturalist, M. Fabre, is announced.

RUMANIA.

THE SITUATION IN THE BALKANS.

Light From Russian Newspapers.

Rumania's Sordid Auctioneering.

SIMLA, Oct. 1. A number of interesting translations from Russian papers are published in the current

TELEGRAMS.

"United Service" journal. They throw much light upon the situation in the Balkans. The following are extracts:—
The "Novoe Vremya," dated the 10th July, says a diplomat accredited to the Court of Bucharest gives us the following account of the present state of the negotiations between Rumania and both groups of opposed powers in dealing with the Triple Entente. Her claims have continually increased with the duration of the war. In September 1914 she asked for Transylvania and part of Bukovina. On the allies consenting to this, the Premier Bratiano pointed out the extreme difficulty of her declaring war before February in view of the opposition of the Court and the unpreparedness of the army. In February, however, he raised the question of wider territorial concessions in Bukovina, and of new compensations in what is called the Temeshvar Banat, which lies north of the Danube. M. Bratiano's insistence on the question of Banat has given rise among the Entente diplomats to the conviction of Rumania's want of sincerity, especially in view of the fact that with the retirement of our armies from Galicia she has revived negotiations with the Austrian Ambassador. It is true that M. Bratiano was acting obviously.

GREAT BRITAIN.

Improving Female Education in India.
A Deputation to the Secretary of State.
Scheme Receives Very Cold Reception.

LONDON, October 13.
Mrs. Fawcett headed a deputation at the India Office to urge the importance of improving the means for female education in India and the appointment of a Committee to investigate the matter.

Mr. Chamberlain replying agreed as to the importance of female education in India and he in no way underestimated the influence of women in India on the life of the Community but the question of female education in India required most delicate handling. The Memorialists claimed widespread demand in India for the tackling of the question. He was unable to trace any such representations in India through channels now available to the native population, more than ever before, such a movement should originate in India rather than in London. He was not disposed to appoint a Committee. He did not know if the Indian Government would welcome the project. He would transmit the memorial to the Indian Government without any recommendations, not desiring to prejudice and decision of the Indian Government on it, but the moment in any case was inopportune. The scheme would involve great financial outlay, and the moment when the Empire was at stake was not the best for the careful study of such a vast problem. Moreover the Education Department had recently been entrusted for the first time to an Indian gentleman. This was an excellent reason for waiting to see what recommendations, if any, he would make.

The Princess Arthur Operated Upon.

LONDON, October 13.
Princess Arthur of Connaught has been operated upon for appendicitis. Her condition is satisfactory. (The Princess is the Duchess of Fife and King George's niece Sister's Daughter.)

His Passports Handed Over.

LONDON, October 13.
The Bulgarian Minister in London has been handed his passports.

Half Penny Postage Abolition Abandoned.

LONDON, October 13.
In the House of Commons to-day Mr. Herbert Samuel announced that the proposal to abolish half penny postage had been abandoned but the half penny rate for newspapers would be confined to those weighing not more than six ounces. It was proposed that the press rates for inland telegrams would be modified.

Changes in Reuter's Company.

LONDON, October 13.
Mr. Roderick Jones lately General Manager in South Africa has been appointed General Manager of Reuter's Telegram Company and Mr. Clements hitherto Assistant Secretary becomes Manager and Secretary in succession to Mr. Bradshaw who has retired after forty years service.

Sugar Commission's Warning.
To Wholesale and Retail Dealers.

LONDON, October 13.
The Sugar Commission has issued a strong warning to wholesale and retail dealers in sugar against charging over fixed prices and threatening to cut off the supplies of offenders.

Cotton as Contraband.
Further Measures to Prevent Supplies.

LONDON, October 13.
At question time in the House of Commons, Sir Edward Grey said that raw cotton, cotton waste and cotton yarn were all contraband. Every possible precaution was being taken to prevent them from reaching Germany. It was intended to declare contraband forthwith cotton piece goods, and other cotton products and to prohibit the export of such goods which are capable of being used in the manufacture of explosives to neutral countries contiguous to Germany and Austria.

The Indian Civil Service.
Lord Islington's Bill.

LONDON, October 13.
In the House of Lords Lord Islington introduced a bill enabling persons during the war, and for two years afterwards to be appointed or admitted to the Indian Civil Service without examination.

A Houston Liner Sunk.

LONDON, October 13.
The Houston Liner "Halizones," homeward bound from India, has been sunk. The crew was saved.

A British Success in the Cameroons.

LONDON, October 13.
The Press Bureau says that the British, under Lieut.-Colonel Haywood, after thirty hours' engagement, captured Wumbyagas in the Cameroons, which forms a marked advance in the southern region. The enemy in considerable force are being pursued.

Reuter learns that with the return of the dry season active operations will be resumed both north and south.

RUSSIA

Great Russian Victories.
Germans Repulsed Everywhere.

LONDON, October 13.
PETROGRAD. The communique confirms the details of the Russian victory on Strypa which was gained after the storming of the enemy's last line of defence and strong fortified work and repulse of violent counter-attacks. Desperate fighting continues in the Dvinsk region. The Germans northwest of Illukst captured part of Russian trenches but the Russian artillery forced the Germans to abandon the trenches and the village on the southern shore of the Lake Demmen northeast of Novolensk. The Russians covered by fog suddenly at dawn on 10th instant without firing a shot attacked and carried three lines of trenches on the Lake Shore capturing prisoners and machine guns. The Russians were also successful on the northern shore of the Lake Briviatzi. The Russians south of the Lake Obol crossed the river Prorva and occupied three villages. They also captured the Isthmus at the northern end of the Lake Boguinskoe. The Germans were dislodged with bayonet from the village southwest of Pinsk and fled in disorder losing heavily under maxim fire. The Russian cavalry made a successful series of raids south of Pripet on the left bank of Strypa. The attempts of enemy to cross the Strypa below Tcharotrysk were unsuccessful.

Hard Fighting & Bold Russian Onslaughts.
The Enemy's Disorderly Retirement.

LONDON, October 13.
LATER.—The victory on the Strypa was the result of hard fighting and bold Russian onslaughts. The centre was the Galician village of Haiyorenka, west of Trembovia. The Russians had the upper hand of the fighting on the 10th instant and followed up their success on the 11th. Besides taking two lines of trenches, they stormed a fort and farm on the hill east of the village. This work, according to a communique, consisted of an elaborate system of covered trenches, connected by a corridor, with armoured loop-holes, and surrounded by a double line of entanglements. Two hundred and fifty two survivors of the garrison surrendered with a gun and three Maxims. Subsequently, the Russians made a fresh effort in the same district, and forced the enemy's lines on Mount Makova, where they captured a whole Austrian Battalion. These successes led to a general disorderly retirement of the enemy in the whole sector, the Russians closely pursuing. They entered Haiyorenka over a burning bridge and crossed the Strypa the same evening. The Cavalry sabred the fleeing Austrians and captured a convoy.

THE RUSSIAN ARMIES

A Vast Offensive Beginning.

PARIS, October 13.
A telegram from Petrograd says:—The Russian Army is now capable of taking the offensive on a vast scale. Owing to the transference of forces from the Russian to other fronts, the German effectives have become so thin at certain points that in order not to weaken the firing line by the formation of escorts, they have received orders not to take prisoners. The German Army in Poland is becoming embedded in a bog, harassed by bands of sturdy "franc tireurs."

GERMANY.

German Textile Factories Closing Down.

LONDON, October 13.
AMSTERDAM.—German textile factories continue to shut down owing to lack of raw material.

Submarine Attack on German Vessels.

German Transport Destroyed.

ALLAHABAD, October 13.
A Petrograd official communique states that a British submarine shelled and destroyed a transport near the coast.

Zeppelin Destroyed in a Storm.

LONDON, October 13.
A letter from Brussels says that a Zeppelin was destroyed in a storm on September 7th, and several of the crew were killed.

AUSTRIA.

Demand for the Precious Metals.
Government's Appeal to Public.

LONDON, October 13.
The Austrian Government has appealed to the public to bring all gold and silver jewellery and plate and other articles of these metals to the mint. Persons who surrender gold and silver are promised full payment in bank notes.

NEW ZEALAND.

New Zealand Sends 28,000 Troops.

LONDON, October 13.
WELLINGTON.—The new Zealand Parliament has been prorogued. During the final sitting of the House of Representatives Colonel Allen, Minister of Defence stated that the total number of men gone to the war was 28,000, and ten thousand more were training. There had been a decided increase of reinforcements by 15 to 20 per cent. According to 1911 census there were 193,000 men of military age in the Dominion. The Minister did not doubt that the appeal to patriotism would secure the full number required.

ITALY.

Signor Salandra's Expected Statement.

LONDON, October 13.
Signor Salandra returns to Rome to-day from his visit to the King and the General Staff. He will announce the decision regarding Italy's participation in the Balkan campaign at the Cabinet Council.

UNITED STATES.

Another American Note to Germany.

LONDON, October 13.
WASHINGTON.—A fresh note to Germany on the subject of "William P. Frye" insists on the removal of passengers and crews from the American ships destroyed by submarines to a safer place than the ships' boats.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)
(By Wire.)

SIMLA.

Secretary of State's Message.
The Various Fronts.

SIMLA, October 13.
The following telegram, dated the 12th instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—

The French have made progress and the Russians have retaken the positions near Dvinsk.

A later official report intensifies the German defeat in La-Bassee-Lens sectors. At only one point the enemy got nearer than 40 yards, and here they were immediately expelled. The enemy employed 28 battalions in the attack. The losses are estimated at 7,000 to 8,000 dead, the British loss being 500. The French report marked progress in the wood west of the Angres-Souches road. Ground was also gained elsewhere. In Champagne the French gained ground northeast of Lahure, and in the southeast captured a redoubt. Serious artillery action occurred elsewhere.

The Russians have retaken Carbutovka, 9 miles northwest of Dvinsk, and south of Dvinsk they dislodged the enemy from the trenches. Further south the initiative again passed to the Russians and a group of villages were captured.

The Serbians report that they have abandoned Belgrade and retired to the first advanced positions adjoining the city, the occupation of which has given the enemy no military advantages.

M. Venizelos, in the Greek Chamber, said that Greece ought not to allow Bulgaria to crush Serbia. It is Greece's interest that Bulgaria should be crushed. If Bulgaria conquers, Hellenism will be vanquished.

Simla Municipality's farewell address
to the Viceroy.

SIMLA, October 13.
The presentation of a farewell address to H. E. Lord Hardinge at noon to-day by the Simla Municipal Committee brought to a close, the series of farewells organised in honour of the outgoing Viceroy. It was a simple but pretty function. The Municipal Commissioners in a body with the exception of Mr. Astbury waited upon His Excellency at the Viceroyal Lodge and Colonel Burlton, Deputy Commissioner as President read a beautifully illuminated address.

"Four and a half years have passed since we had the privilege of welcoming Your Excellency to Simla and we can now look back with gratitude to the liberal assistance which the Municipality has received at your hands. The improvements which have been carried through would not have been possible had we not met with your sympathy and support in our schemes and the unceasing interest taken by Your Excellency in this hill capital of India. You are responsible for a further programme of improvements which has been submitted to the Secretary of State. It is during the period of your Viceroyalty that Simla has been transformed from a town of oil to a town illuminated with electricity and when in the future still further improvements are effected in the water-supply and sanitation it will be with grateful hearts that her citizens will remember how much they owe to Your Excellency. This vast Empire of India has prospered in many ways during Your Excellency's tenure of office. Abundant harvests have increased her material prosperity. Great sanitary and educational measures for her health of body and mind have been inaugurated and Simla has benefitted in no small measure by the change of capital. A little more than a year ago the British Empire joined with her Allies in Europe and in the East in a life and death struggle against aggressive enemies. Never before has India been called upon for such efforts and for such sacrifice. That call she has willingly obeyed sending of her best to aid the Empire, in its hour of need and she has cause to be grateful in that at so critical a period of her history Your Excellency's term of office has been prolonged though for a space that she may still feel the guiding hand which has led her through the times of peace and prosperity and through a year of

TELEGRAMS.

this world-wide war. Examples of fortitude can never fail to draw the hearts of men and we would take this opportunity of humbly expressing our admiration of the great courage shown by Your Excellency in the face of grave and personal danger. We desire on behalf of all classes of the community to acknowledge Your Excellency's kindly sympathy and generous hospitality extended to the citizens of Simla and to their children and it is a source of gratification to them that the revered memory of the late Lady Hardinge will always be associated in their hearts with Lady Hardinge's Cottage Homes and with the children's annual fete which she so graciously inaugurated.

The address was formally presented in a handsome silver casket.

The Commissioners were then presented to His Excellency and they were Colonel Burlton, President; Major Norman White I. M. S., Captain Action, I. M. S., Rai Bahadur Jai Lal, Mr. Mir Mahomed Khan, Mr. Phemps, Members and Mr. Johnstone as Secretary.

H. E. the Viceroy's Tour.

SIMLA, October 13.

H. E. the Viceroy visits Bikanir in the latter part of November. His Excellency will open the Jhelum Canal and visits Lahore early in December.

The Triple Irrigation Project.

SIMLA, October 13.

The opening of the great pier of the Upper Jhelum Canal, which completes the last of the three works connected with the "Triple Irrigation Project," takes place, as at present arranged, about the 9th December, the Viceroy turning on the water in the presence of the Lieutenant-Governor of the Punjab and a large and distinguished gathering, including Mr. Ward and other officers of the Punjab Irrigation Department.

Sir Ali Imam's Future Movements.

SIMLA, October 13.

Several wrong and unauthenticated news have appeared in certain newspapers about Sir Ali Imam's departure from Simla and his sailing to England. The former has already been contradicted and the latter (that he will sail for Europe on 5th November) is also wholly unfounded and incorrect. Reaching Delhi on the 2nd November he will stay there up to 2nd of December. On the 12th of December he will sail from Bombay for England by the steamer "Khiva."

CALCUTTA.

The Ichapore Dacoity.

CALCUTTA, October 13.

The dacoity committed on Sunday night in the village of Ichapore, in the Howrah District, appears to be the work of some local Mahomedans. The gang was armed with one or two muzzle loading guns and carried away property worth about Rs. 500. It is reported that some arrests have been made.

BOMBAY.

Mr. Kelkar of the Mahratta Acquitted.

POONA, October 14.

The defamation case in which Mr. N. C. Kelkar, Editor "Mahratta" is charged with defamation in connection with the Municipal elections was decided to-day by the City Magistrate, Poona, who acquitted Mr. Kelkar.

The Protection of Pilgrims Act.

BOMBAY, October 13.

The Bombay Protection of Pilgrims Act has received the assent of the Governor of Bombay and the Viceroy.

The Police Inspector Murder.

Further Particulars.

POONA, October 13.

Details of Jaffer Imam Police Inspector's murder are as follows:—

Mr. Jaffer Imam, Police Inspector, on special duty at Gu to investigate the Berrad gang offences was shot dead on the 10th instant at about 8 in the night. While going to Gujnal from Suldhal Station two shots came through "Jawari" crops struck him near his head, death being instantaneous. The next morning the Police Officers and the District Magistrate went to the scene of the crime. The murdered officer's body was brought to Belgaum yesterday evening and taken in big procession to the Mahomedan burial ground with Police honours. A party of police forces accompanied the procession in uniform. People of all communities and creeds were present at the funeral ceremony. Mr. Jaffer Imam was born in 1868 and met his death at the assassin's hand after 27 years of faithful service to the Government. Great sympathy is felt for the family of the Police Inspector.

Printer Fined Rs. 50.

BOMBAY, October 13.

To-day the Chief Presidency Magistrate disposed of a case in which K. G. Joshi, Proprietor "Dyansagar Press" was charged under Press Act with having failed to mention the printer's name in a book printed in his press. The accused was convicted and fine Rs. 50.

ENCOURAGING INDIGENOUS INDUSTRIES.

Bombay Government's Press Note.

A Committee to Investigate Matters.

BOMBAY, October 12.

The Bombay Government have issued the following Press Note:—

Representations have reached the Government from time to time that measures are necessary to ensure that Indian industry shall be able to take advantage of the openings created by the war and Indian manufacturers

shall have a fair chance of competing successfully in the supply of the articles hitherto obtained from Austria and Germany. As a result of these representations an informal meeting was recently held at the Council Hall, Poona, between the representatives of the Government and the leading commercial men of different communities. In consequence of the opinions elicited at this meeting His Excellency the Governor-in-Council has decided to appoint a Standing Committee of advisers of this particular subject to be constituted as follows:—

Two members to be nominated by the Chamber of Commerce, Bombay; two members by the Millowners' Association, Bombay; two members by the Indian Merchants' Chamber and Bureau, Bombay; one member by the Ahmedabad Millowners' Association; the two remaining members and the Secretary will be nominated by the Government. Steps will be taken to provide for correspondents in Karachi and other centres. The functions of the Committee will be to examine the projects and suggestions submitted to it, to advise as to their practicability and the extent to which they need Government support and generally to collect and co-ordinate information on all subjects connected with the furtherance of indigenous industry. The first Secretary of the Committee will be Mr. G. A. Thomas, I. C. S., who will take charge of his duties on or about 1st November. The names of the members nominated by the Government and the Associations above mentioned will be notified hereafter.

SOUTH INDIA.

The Coonoor Abduction Case.

COONOR, October 13.

The defence put the following amongst other letters and asked witness (Miss Marie Reilly) to write to dictation. "You must excuse me for troubling you. Would you kindly send me Rs. 70 or 80 as I want it in a hurry as I want some things and am going to bolt to Madras. Will you be so kind as to do it as my people won't let me work or go out at all. Will you also drive me in your car up to Madras on the 14th night at 12 o'clock. I will be most thankful to you but do not mention a word to any one because I am doing it without the knowledge of anyone, and I will return the money when I get some work at Madras. Yours truly, Marie Reilly."

When witness came to the portion 'my people', counsel wished her to state what she meant by 'my people'.

Continuing the witness said:—I knew the names of the first accused only at Connemara Cottage. Miss Violet Reilly told me his name. As I have already told you before, Mrs. Newman introduced me first at 7-30 P. M., and about five minutes after Violet told me his name. He was introduced to me as Mr. Rungasamy. I was not pleased with the introduction. He did not speak to me. When Violet and Rungasamy came two other men came. They were also introduced. Mrs. Newman did not mention their names, but I was introduced as Miss Marie Reilly. I did not shake hands then. I said "good night." I did not shake hands with Rungasamy. This was the first occasion when Rungasamy came. This introduction was on the Wednesday after the Saturday we came to Connemara Cottage. Before I reached Connemara Cottage I knew no Sait. One of the other men was Rungasamy's brother and the other Lavocah. The same four people came often. The second visit by them was three or four days after. On the second occasion I did not speak to Rungasamy, nor did he speak to me. Before the occurrence I have written about these people came three or four times. On none of these occasions did I speak to Rungasamy nor he to me. She did not speak about the fortune. I do not know Mali Rungasamy. Mali Rungasamy used to work at our cottage. I saw him there for a month, I never saw him at Connemara Cottage, as I was always inside.

Witness was then shown pages of a loose diary which she admitted as her writing yesterday. She at once said:—I was always given something to drink and then pen and paper by Mrs. Newman. I do not know what I wrote. I was not in my senses. I know the contents of the paper just put into my hands and taken away. It is something about a Sub-Inspector calling. I do not remember the rest.

Mr. Walker here objected to the defence Counsel's question regarding the contents of the paper.

The Court.—Defence Counsel wants to show the attitude of the witness.

Witness (Marie Reilly)—I made a mistake yesterday. I have already said I was given something to drink. The mistake is that the handwriting is something like mine. Witness then began to cry and walked out of the Court room.

At this stage Mr. Walker suggested that another witness may be gone on with.

Mr. Gonsalves asked the Court to note that whenever an important point was reached the witness assumed this attitude.

The case is proceeding.

A Missing Envelope.

In the abduction case, on Friday afternoon, an interesting incident took place which was not telegraphed. At the close of the evidence of that afternoon Mrs. Newman (the second accused) complained that of some papers which were taken away from her daughter only one was sent to the Court; another letter was brought by the Superintendent, but the envelope was not produced. The Magistrate sent for the Sub-Inspector who had taken the papers from Mrs. Newman's daughter. The Sub-Inspector when questioned, first denied he took any envelope. Then the daughter and the son of Mrs. Newman were examined after being sent for. They were placed in different apartments and examined one after another. They both spoke about the envelopes. The address thereon. The Magistrate and the Superintendent put searching questions, and the children stood well. The Sub-Inspector was then confronted with their evidence, and he replied he might have taken the envelope. He also undertook to search for it. Miss Norman Newman was directed to search for the chit brought to her from Mrs. Newman in the Sub-Jail by the Sub-Inspector for the delivery of the papers.

Anamal, a servant of Miss Adolphine Reilly was cross-examined by Mr. Gonsalves and deposed that there was no uproar in the house of Miss Reilly at the disappearance of Miss Marie Reilly. Adolphine Reilly had been to Ootacamund in August and she informed the witness she was going in connection with some repairing work at Longwood Hotel. Witness did not know on what connection she was summoned to give evidence. She did not know anything about the case. She made no statement

to Police in connection with the case. The first time she gave any evidence in connection with a case was before that Court.

The Court rose for the day.

Miss Violet Reilly Cross-Examined.

COONOR, October 14.

The further hearing of the Abduction Case was resumed to-day before Mr. J. Gray, First Class Magistrate. Mr. S. A. Walker, Solicitor, wanted Miss Violet Reilly to be examined in camera on the ground that she was not strong enough to give evidence in the open Court. Mr. Gonsalves objected on the ground that he was instructed to give as much publicity to evidence as possible. The Court was then cleared barring the relations of the accused and the Press Representatives.

Miss Violet Reilly being cross-examined deposed:— "I was particularly friendly with them since the time I stayed with them in March and April. Marie Reilly would listen to me to anything. When I stopped with Miss Marie Reilly at Cottage I talked to her about her property but on her leaving the house, I told her that if she did not take care of her property her brother and sister would do her out of it. I told Miss Marie she should go out on her own accord. I told her she should be free from the influence of her brother and sister. Miss Marie Reilly listened to my advice. All this happened when I stayed with Marie Reilly at her house known as "Cottage." Nobody was present when Rangaswami and I spoke about Marie Reilly leaving her house. There was no one present when Rangaswami told me that a carriage had been arranged to meet Miss Marie Reilly at Hillgrove Hotel. Miss Marie Reilly might have written to me. I know Miss Marie Reilly's hand-writing, it is a big school girl's hand writing."

At this juncture Mr. Gonsalves handed to the witness a number of letters that were in the search list and asked her if these were Marie Reilly's hand-writing. Witness said that all the letters and leaflets of diaries shown to witness were Miss Marie Reilly's hand-writing. "I remember the occasion when Miss Marie Reilly came to stay with me in Ootacamund. I gave Miss Marie Reilly no instruction how she should travel by rail or road. I would not expect any girl to come walking to Ootacamund but Marie Reilly came walking. Marie Reilly had blister on her feet as the result of her walk. I do not know if Marie Reilly walked with bare feet, I think she had shoes. I was not with Marie the whole time she was in Ootacamund. She might have seen Miss Blackwell. Marie was to have come straight to me at Ootacamund but she did not do so, as I met her casually, where in Ootacamund I do not know. I did not go to the toll gate to meet her and I did not take her. She did not tell me where she was before I met her at the toll gate bar. Marie Reilly had no money when I met her at the toll gate bar. When I met Marie Reilly I felt sorry for her and I did what I could for her. When I went to Ootacamund Rangaswami was seeing me and had made necessary arrangements for food etc. Rangaswami had motor cars and carriages and he could seem to be convenient in Ootacamund. No one saw us, Rangaswami and myself, going to Clifton. An Ayah working at Connemara Cottage used to bring the food while I stayed at Clifton. I have seen the same Ayah at Clifton 15 years ago. At this time Clifton was engaged. I was arrested on the 24th of September and released on bail."

(LATEST TELEGRAMS.)

(REUTER)

Two more German steamers carrying copper and iron ore have been submarined off south of Sweden.

Papers in England welcome M. Viviani's assurance of strong allied action on behalf of Serbia while not weakening the Western or eastern Fronts. They generally insist that Greece cannot long continue a neutrality which the allies may shortly find intolerable.

The French Cabinet met after the Chamber under the presidency of M. Poincare and discussed the military and diplomatic situation. This was an unusual event and the fact that M. Viviani did not make a single reference to Italy's co-operation in the Balkans was much commented upon in the lobbies of the French Chamber.

PARIS.—The "Temps" says that Germany has called up men of fifty who have been enrolled in the Auxiliary Landsturm.

AMSTERDAM.—The "Telegraph" learns that during the transport of German troops in Flanders a serious railway accident occurred. The number of dead is not known but a Red Cross train was immediately despatched. Another German train near Zeebrugge fell into the canal and 85 soldiers were drowned.

ALLAHABAD, October 14.

The following are the Pioneer's special cables:— LONDON, October 13.—The "Goteborgs Posten" (Sweden) publishes an article by a writer just returned from Berlin. It states the people are becoming impatient and asking why the army has not reached Paris, why General Von Hindenburg is supplied with ill-trained Landwehr when the Crown Prince is inactive with good troops, why the number of bank notes has quadrupled, if the financial situation is really good and why the British Colonies have not revolted. The writer adds that despondency and disgust with the war are general throughout Germany. People of various classes from officers to labourers who are said to have looked forward to success on the eastern front as a certain means of securing peace apparently now doubt whether an eastern success is obtainable. The enormous losses there are now known and the people realise that the time is approaching when only schoolboys and old men will obey the summons to arms.

The "Central News" Hague correspondent says that a private report from Frankfurt states that many German reservists who used to reinforce the loss in the front refused to fight until their officers and other sections compelled them by means of swords and revolvers. Similar incidents elsewhere have produced a disagreeable impression in German Military circles.

A "Berne" telegram to the "Matin" states that the German papers dare not admit that the crossing of the Danube cost terribly heavy losses.

After considering France and Russia the "Journal" opines that probably it will be necessary for Britain to furnish the necessary men and the Government having taken the decision most make its military resources equal there too. None of us can shrink from the practical logic of an undertaking we approve of as touching our honour and interests.

జాబులు

I
స్మృతింహ శతకము.

అయ్యా,

నువ్వొకప్పుడు స్మృతింహ శతకము మొదలగున నెన్నెన్నో మనోహరమైన పద్యములు, శతకములు తుల్య ప్రబంధములు గావున వానివారి కిట్లలనుచున్న ఎవరు ఆలోచించిన ట్లగ పడదు. తిక్కనాది మహాకవులు రచించినను శతకములకు గౌరవము లెగ్గియే మున్నది. స్మృతింహ శతకమును జెప్పుచుండి చదివినయే యుండవచ్చు. వానిని చదివిన పిదప రామలింగ శతకమును జదివినచో, "హాస్యంబు ఏ నువ్వొక డొక్కరులకును లేదు" "కావ్యంబు బంధువులకెల్లయు యేటికి" మొదలగు కొన్ని సమాన పద్యములను పఠించినచో రెండేటికి నొక్కడే రచించినది తోచుకొనినది. చుట్టము స్మృతింహ శతక కవిత్వాధోరణి ను అడిగిన నూరకు కవిత్యమునలె నెన్నుచు. రామలింగ శతకమునకుండు, స్మృతింహ శతకములందు మామూలుతగ్గియుండుటచేతను, ప్రాబంధికినీకు లెన్నునగుననుటచేతను మఱి యొకరినొకరు యితరకాలములచేతను అడిగిన నూరకు రామలింగశతకమును రచించిన యూహించుట స్వాభువమే యని తోచుచున్నది.

కాకినాడ,

వేమూరి శ్రీనివాసరావు

II
సంగీతము దుస్థితి.

అయ్యా,

మాది తాలూకాగ్రామము. అయిన కేమిప్రయోజనము? రైలు ప్రేమచున వెళ్లకలదు. పోయిన (కోర్టు లేనిందున) పండ్లెరుగు వైట్లను బుడలో ఆవశ్యముగా వెళ్లకలదు. ఇంతటితో తీరలేదు. నాలుగు ఏళ్లుగా పాడే పాట వలెను, అంగిలో మొదటిదాని. అది గ్రామమునకు రెండువర్గాలందులో నున్నది. బాకీ నాలుగు వర్గాలందు ఆకల మునియెను. కీకవెడ అను నుమారు 2½ మైలు దిక్కిన దొడ్ల సంగతి ప్రభుత్వము నకు అవసరము. ఈ రెండు విషయముల ప్రస్తుతము నడిచెను. ఈ యెరు వర్గముల నాలుగు మానవులలో నుమారు 2½ మానవులు పూర్తిగా నుండుటకు బాటుటకు వీలే కాదు. ఇక వాగునంగలి యెరులవారా యిది యాగ్రామమునకు నాలుగు మైళ్ల మామూలలో నున్న సామెలుకేట అను గ్రామపు చెరువు యొక్క మునుగు నీరు ఈ నీరు రావలయు. విరివి గలదియై యీ కాలములో మా గ్రామము లోని నీరు మాత్రపు తనవతోడుగా తీసికొని యాగ్రామమునొద్ద నుమారు 80,40 గజములు పడచునన అత్యుగ్రవేగమున మాత్రపు చువు ప్రవహించును. ఇదివఱకు ఆరోజులలో దాటుటకు శక్యము గాదు. కాని బల్లకట్టుపైరైలు ఏమిలేనందున దీనికి ఆకల ప్రక్కనున్న వాగునలు చుమారునొకటి వర్గ రావలయుగాను కొందరు తెప్పలనుచునున్న అతిప్రయాసవినాద దాటుదును. అపరిమితమైన ముండ్ల నిన్నుటిదనమునా వాగుపై నుదాహరించిన స్థితియందుండగా నుమారు 20 సం॥ వరుసకు వివాహ మైన తెగకట్టవాడు సభకుతెప్పల సాహాయ్యముననే, వాగు దాటి ఆకలి దరి చేరి సామంకాలము తిరిగిరావచ్చి తెప్పలు వర్గైరాలి లేనందున ప్రాద్దుడంబుననుండనను కనువుల సహాయమున తొలకురాదలచి ఒకయెద్దును పొంది వచ్చుచు అరాలచున్నదేవతవార బడినాడు. అల్లిండ్లల మరదల పద్మనాతిరము, అతనితోను కొందరు తెప్పలసాహాయ్యమున అక్కడే వెదకిరిగిని ప్రయాజము లేకపోయెను. శతము నిమిత్త మికున వెదకుచునె యున్నాడు. కాని యంతరకు శతము కనుపించలేదు. ఇంతేకాదు. బడి దియేక రోజులక్రిందట ఒకటపాసందికొడ ఏటివారే జడిగట. కాయక గవర్న మెంటువారు మాకవ్వలను విచారించి ఒకవేదకాని బల్ల కట్టుగాని సొంక్షుచేయించ ప్రార్థితులు.

పురవాసి.

III

కృష్ణాజిల్లా జిల్లాధ్యక్షులకు గరిష్ఠస్థూలు.

అయ్యా,

ఈనెల 13 తేదీ ఆదివారము పగలు 3 గంటలకు జగ్గయ్యపేట గవర్న మెంటు వారి కార్యాలయలో వారికలు యావస్థలోకిని జమానానోట్సుము జరిగెను. నందిగామ తాలూకాకలహాగ్రామము నుగ్గి. శ్రీ మహమ్మదు మొహిద్దీన్ హుస్సేన్ సాహెబు బహదూర్ గారు అగ్రాసవాధిపత్యము వహించిరి. ఇక్కడ చివ్చేతు గవర్న మెంటు ఉద్యోగస్తులను గొప్ప గొప్ప సామకారులు చాలమంది విచ్చేసిరి.

మూల విల్లింగునూ వచ్చినవనూ సరిపోయినది కాదు. ప్రభుత్వ కరతాళధ్యక్షులతోను బ్యాంకు వాద్యములతోను గ్రామఫోన్ పాటతోను అగ్రాసవాధిపతిగారు అగ్రాసము నధిష్ఠించి. పిమ్మట వారికలు భగవత్పూర్ణుడవేసిరి. అటుపిమ్మట కమిషనరీలాటకు బడకోపుకోలాటము బహు చిత్రవిచిత్రముగా జేసి దప్పించువచ్చి జలంబు బహు అవ్వవరకుగా ముండెను. ఒక వారిక శ్రీనిధ్యులకుంచి యుక్తియుక్తముగా నువ్వొకచెను. ఇదివరలో నిక్కడ అత పైర్లసాహసములతో నువ్వొకించిన వారికలు గలరని వారు తోచలేదు. ఆ వారిక వలికిన పలుకులు బహు శ్రవణాందముగా ముండెను. పిమ్మట ఒక నాల్గవరగతి వారిక వారికలకు పాటతో డ్రెస్సు బోధించెను. సాధారణముగా ఉపాధ్యాయులూడ అగ్రాసాధిపతీని సా అభిప్రాయ మెఱువచ్చి. ఇది అంతయు మాదిరివచ్చి ఉద్యోగియులలో కొందరు అపమితాసాదభ్యులు లె యావై వారికలకు తక్షణమే రొక్క పూర్వకమై బహుమానములు చేసిరి. పిమ్మట అగ్రాసవాధిపతిగారు, తదితరులను శ్రీనిధ్యయొక్క లాభములను ముచ్చటింది వారికలు యావస్థానికి బహుమానములు పంచివెట్టిరి. మిగిలినవారు బుడెను, బంగారు చేయింతి పువ్వులు, బ్రంఫు పెట్టెలు మొదలైనవి విలసగల బహుమానములుగా ముండెను. మహారాజరాజశ్రీ గరిజే సత్యవారామున కెట్టి గారు వారికారక్తులులగున దమగతిగి నూన న్నొకి మిరా యులకు పంచివెట్టిరి. ఈ బహుమానోత్సవము 1వ నువ్వొక రూ 1000-0-0 చందా చేయుడెను. పిమ్మట మంగళ వాద్యములతో సభ ముగిసెను. ఈ ఉద్యోగ వారికలకు అట్టి జ్ఞాపకము కలుగజేసి చందా బహు శ్రమపడిననూచేసి యుతి గొప్పగా నుత్సవము జరిపిన యాబడిగోనియుపాధ్యాయులకు అనేక సంకరములు చేయుచున్నాను. ఈ బడికి ఈ యుపాధ్యాయులకుల నిదివరకున్న నువ్వొక సత్కీర్తి వచ్చి నందున బహు ఆకండించుచున్నాను.

శ్రీ విద్యాభిమాని.

IV

ప్రెసిడెంట్ నీ లేజీ చఫీసరు. అందరికి నొక విజ్ఞాపన అయ్యా, కృష్ణాజిల్లా భీమరం తాలూకా మొగల్లూరుపు కరణు అయ్యాగారి తిరుపతిరాజుగారు పూర్వము గోపరాజు వామన్న ప్రధానిగారు కరణికులను నిలవపెట్టెనుటలనే పోషకారముది కరణి కరణులు తుల్యంబులను చేసిన యువకారులు కాకతీయుగా నుండుననియు తలచినె 10కి 10గే రూపాయలు జీతముగల తన స్వంత కరణికుల నొరులకు నప్పగించి వై అభికారుల ఆక్రమించుచు విలేజీ ఆఫీసుకు జీతము వచ్చియునుటయే తన పనిగా నెంచుకొని ఆయాజిల్లాల కరణులయొక్క కోరికలమీద దేకాటము చేసినందున ఇంక జేతులదిరిననున పత్రికలవ్వారా మీ కందరికి తెలిసినవిషయమే కదా? గ్రామముననుకూడ తన తరపున రికవెంటేటిగా వై అభికారులతో మనవిచేసికొనుటకు మీరే యేర్పరచుకొన్నట్లు తెలియుచున్నది. ఈ మధ్య మిగిలిన నూబోధువారు విలేజీ ఆఫీసులయొక్క పూర్వపు హక్కులను తగ్గించు విషయమై ఆగోచనలోనికి తెచ్చివెట్టున్నా అందుచుగాను కొంత సంభాషించి దిగుక ఆఫీసులను అడిగి నట్లుకు కనబడుచున్నది. కాన ఆ యాజిల్లాలవారు సంఘము లుగూడా జీతములు అభివృద్ధిపరచుమన్న యాహ్వానము నిలవజెట్టుట విషయమున్న కొక థెరెన్సులను పెట్టుకొని గవర్న మెంటువారికి లేజీయనుమతుకొన్నచో బాగుండుననిపత్రికల ద్వారా అందరికి తెల్లడిఅయినప్పటికి ఒకజిల్లావారుకు కొక థెరెన్సు జరిపినట్లుగాని వారివారి అభిప్రాయములుగాని పత్రికల ద్వారా తెలియజెడియండలేదు. మనలో వికమత్యము లేకపో బట్టియే హిస్సాటిలిలో నున్నాము. మనముతప్ప యాడిగ కొక థెరెన్సు, కేర కొక థెరెన్సు, త్రిపురా కొక థెరెన్సు, వైశ్య కొక థెరెన్సు మొదలగునూ అందరు సభలుజరుపుచున్నాను. గదా? మనకర్మ మేమి? నుస్తిచేసినచో మన హక్కులను కూడా తగ్గించుచు రేమొనుని భయముకలు పడుచుంది. ఇందుకు గాను పోషకారధురీణు లగునట్టి మొగల్లూరణయు అయ్య గారి తిరుపతిరాజుగారు, హక్కులను తగ్గించుట న్యాయము కాదనే మొదలగు సంకతులతో అనేక జిల్లాల విలేజీఆఫీసులకు కోరికమీద పిటిషనులు అమ్మవేయించుచున్నారు. కాటలిన జిల్లాలవారు, వారిపేర ప్రాసీవో పంపెదమని వాక్రచ్చినారు. ఇదివరకు అగ్రాస 9-15 సం॥ భీమరం తాలూకా కరణుల సంఘమువాడకూడ యాకరణు తిరుపతిరాజుగారు చేయుచున్న చని కరణుల సంఘమునకు అనుకూలముగానున్న దు ఒప్పకొను రిజల్యూషన్ ప్యాసుచేసిననున్నారు. ఇప్పుడె నను ప్రతిజిల్లావారును కొక థెరెన్సులను పెట్టుకొని సదరు సభలకు, కరణు తిరుపతిరాజుగారి నేరమనమని కోరుచు ఆయాసంఘముల తరపున మీరే యేర్పరచుకొని కార్య సాధ్యముకొఱు మెట్టనే పనిచేయుదురని నమ్ముచున్నాను.

క్రొవ్విడి రామలింగంబ్రావు.

V

కృష్ణాజిల్లా అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు.

అయ్యా,

కృష్ణాజిల్లాలో మూర్ఖ అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరు గారు యస్. స్వామినాధయ్యగారు పనిచేసి రిటైర్ అయ్యిండున శ్రీ మహమ్మద్ హుసేన్ సాహెబు బహదూర్ గారి విమర్శన బడిరి. శ్రీ అయ్యగారి పరిపాలనయు వారియందు ఉపాధ్యాయులకుండుట్టి గౌరవము ఎల్లరికి వెలిసియే మున్నది. అదియు గాక నీపత్రికాభిరుఖున పలుమాలు ప్రచురింపబడియున్నవి. శ్రీ అయ్యగారు ఉపకారమునది ఎట్లుమనో వారి ఉద్యోగదశలో చరచించి యుండలేదని జగ్గయ్యపేట! వెనుక మూల అను నొక నిర్భాగ్యుడు సాతకాం ఏ గొప్పవిషయములో శ్రీ డైరెక్టరు గారికి ప్రసాదించే ఏ గొప్పము చేయించి ఉపాధ్యాయుల పలు కష్టముల పాల్గొలిపిన విషయము ఎల్లరికి విడితమే! అయ్యగారు రిటైరయినప్పటికి వారి పేరును నేటి వరకు తలచనివారు లేరు గట్టిగా చెప్పవచ్చును. ఇక అయ్యగారి తనవార కచ్చిన సాహెబుగారిని గూర్చి విచారించు. మీరు శ్రీ అయ్యగారికి పూర్వము అసిస్టెంటు ఇన్ స్పెక్టరుగా పనిచేసినందుచేతను, ప్రభావితమును సంపాదించిరి మీరిది విడిచిపెట్టి అయ్యగారిని నియమించిరి. మరల సాహెబుగారు వచ్చుటచే ఉపాధ్యాయులెల్లరు ప్రతి రోజు నీకృతనికి కందనములు చేయుచున్నారట! నేను పలు మార్లు సాహెబుగారిని గూర్చి ఉపాధ్యాయులకుల వింటిని. అదియుగాక మీరిపాపమున నేను స్వయముగ ఎవరుచును మీరువచ్చినప్పటినుండి శ్రీ అయ్యగారు స్థానచేసినట్టి వెనుకలో మూలము తీసి నేనునటుల ప్రయత్నముచేసి తీసివేయించియు తొగడ అయ్యగారు చేసిన అన్యాయముల మరల యెఱించి అట్టివారలకు ఉపకారములచేసినను ఉపాధ్యాయుల మెప్పుకడను సువులైన తెలుపుటకు సంకల్పించుచున్నాను. ఇట్టి దయార్ద్రహృదయులను, ప్రభావము సాతులను, రాజభక్తులును, విద్యాభ్యాసవిధకరణులను, బహుసమర్థులను శరీం దువుండురని నమ్ముచున్నాను. మీ పజ్జయందు చువామృదీయులయినప్పటికి కష్టపరచుచును మీరుపులునియే చెప్పవలసి ఉన్నది. మీరు కొద్దిరోజులలో నెర్లయన్ స్పెక్టరుగా వచ్చెదరని ఎల్లరుకును మున్ను పడుచు నుగోవీర ఎక్స్ ప్రెషన్ దరఖాస్తు చేసినప్పటి శ్రీ డైరెక్టరు గారు సిఫారసు చేయుచు మీరికంపై కృషులను తొగడ ఒకటి రెండు పర్యాయముల సర్కారుచును పొందినట్టి నెర్ల యన్ స్పెక్టరు గారికి సిఫారసుచేసి మీరికి రాకుండచేయుట బట్టిమాడ చాల అన్యాయము జూపిరి చెప్పవలసి ఉన్నది. శ్రీ సాహెబుగారి సామర్థ్యములను వారి యోగ్యతలను వారు విద్యార్థి గాకుండిరి. లగామురు నేటివరకు ప్రభుత్వమువారేమి, విద్యాభ్యాసారేమి యిచ్చిన అభిప్రాయముల సామితులతో నొకరినొక ఆగితులు జూచి తిని. అట్టి అభిప్రాయములను యుగోక యన్ స్పెక్టరు పొంది యుండువా యని దలచవలసిఉన్నది. సాహెబుగారికి వ్యాప్తినియ్యలేదను వార్త ఉపాధ్యాయుల కర్ణముల పడినప్పటి నుండి కలకరము సంప్రాప్తిపడి. ప్రతివారును విచారించుచు నేయున్నాను. మదిలిట్లుండున వారకాలల కార్యనిర్వాహము, ఉపాధ్యాయుల కలసి శ్రీ గవర్నరు గారికి శ్రీ డైరెక్టరుగారికి సాహెబుగారికి కొంతకాలముకు వ్యాప్తినియ్యవలసినదిగా జేసుచు తిరి పంపింట్లు తెలియనవచ్చిరి. కాబట్టి ఎటుమాదినను ప్రజలచే గౌరవింప బడుచున్నట్టియు, ప్రేమింపబడుచున్నట్టియు నింక బల సామర్థ్యముల గలిగింట్టి ఉద్యోగిని వెనెవన్ పుచ్చుకొనుచుని చెప్పటము, మీరికి పూర్వపు వారికి అగిరవ్యుడెల్లరి గునవత్సరముల వ్యాప్తి యిచ్చుటకు జూడ పూర్తి అన్యాయము సాహెబుగారి విషయమున జూపిరి మరల గట్టిగా చెప్పవలసి యున్నది. ఈ జిల్లాలో విద్యాభివృద్ధిపరచుచు చేయవలసిన రిమెంకు కలను. ఇట్టి ప్రభావితమును దయార్ద్రహృదయులను లేనిదె ఎప్పుడును నెరవేరకు గవర్న మెంటువారికి నూతన స్థానులను గూర్చి వ్రాయుటగా చాలమంది జంతురు. అట్టిది మీరుచు లేదని చెప్పకలెను ఏలన మీ 1913-1914 సంవత్సరములో కర్నూలు జిల్లాలో 150 నూతనపాఠశాలలను ఏర్పాటు చేయించిన విషయము గూర్చి యెఱిందిన తెలియ గలదు. కాబట్టి ప్రభుత్వమువారు దయచో నీ సంకతుల గమనించి మఱి రెండు సంవత్సరములపాటు సాహెబుగారిని మాజిల్లాయం యంచవలసినదిగా వేసుచున్నాను.

విద్యాభిమాని.

ఆంధ్రదేశ వార్తలు

మహారాష్ట్ర విజృంభణము:— విజ్ఞానచంద్రికా మండలివారు మైగ్రేండ్లను ప్రకటించుచు చిరకాలమునుండి పాఠకుల నూరించుచున్నారే కాని ఇంతవరకు వ్యవస్థపరిపాలనము గావించినవారు కారనియు, వారిదృష్టియంతయు నవలాభివృద్ధిపరచుచు పడుట మండలీయతలకు భంగకరమనియు, మండలివారి యాయుధ్యురవందాదారు భూమి వాగ్ధానుచున్నాడు.

కర్నూలు మండలసభలు.

రెండవ కర్నూలు మండలసభ.

ఈనెల 23-24 తారీఖులలో సరిగూలలో మోసర బిల్ రావుబహదూరు బి. యెస్. శర్మగారి ఆధ్యక్షతక్రింద రెండవ కర్నూలు మండలసమావేశము జరుగును.

సంఘసంస్కరణ సభ. — ఆరోజులలోనే రాజమహేంద్రవరము కాపురములగు చిలకమర్రిలక్ష్మీనరసింహంపంతులుగారి ఆధ్యక్షతక్రింద సచట సంఘసంస్కరణ సమావేశము జరుగును.

రెండవసాంత్వరీకోత్సవము. — అచ్చటి సీపిఐ అసోసియేషనుయొక్క రెండవసాంత్వరీకోత్సవము ఆసంఘము వారిరాత్రిపాఠశాలలలోనివిద్యార్థులకు బహుమానములొచ్చుటయుగూడ 23వ తారీఖున జరుగును. ఈసభకు కర్నూలు కాపురములగు రావుబహదూరు యెస్. బి. నరసింహరావుగారు ఆధ్యక్షతన వహించురు.

చోణంగిపురము దుస్థితి, గంజామా జిల్లా. — పల్నాటిమిడి తాలూకాలోని చోణంగిపురము గ్రామమునకు దక్షిణమున పల్నాడుమారుములో శృంగానమున, ఉత్తరదిక్కున గ్రామ మంతటికి నొక చెఱువును, చెఱువునకు పోవుదారిలో పయ్య పీఠమును, వానికి సమీపముగా కాపురీధి పెరళ్లపైపు ఈశ్వరాలయమును గలవు. ఊరికికంటే చెఱువునకుచేత, మూల మాది గల మొదలు ప్రజలందఱును ఆ చెఱువునీరే యుపయోగించుకొనవలసియున్నది. అంతేగాక చాకిరేవులకును, పశువులను కడుగుటకును, వ్యవసాయసామగ్రిలను కలవను ఊరక చెట్టులకును, మాంసములను కడుగుటకును, తదితరమైన యపరిశుభ్రకార్యముల కెల్లన ఆ చెఱువే యుపయోగించుకొనబడుచున్నది. చెఱువు చిన్నదిగనుచేతను, దాని నీటిని రైతులు పాలములకుకూడ నుపయోగించుటచేతను వేసవికాలములో ఆహుతికీరుకూడ పుజలకు లభింపజేయబడింది; రిఫర్రాంగుల దూరమిక్కిలగుచున్నవలన వెల్లిగొర్రులు నీరు తెచ్చుకొనవలసియగుచున్నది. ఇట్టిసందర్భములలో ప్రజలకోరికపై ప్రభుత్వమునా రొకపాని డ్రైవింగ్మిక్కి, అది పూర్తియైన నెలవసాముమాత్రమే వినియోగించుకొనబడును. తదనంతరము చుట్టిచెఱువు నిండగానే చేదతదని కొండలును చేతులు పీఠమున్నవని కొండలును త్రొడుతదని కొండలును తలకొప్పిపనియని కొండలును మొత్తమైనవని నందఱును బానిమాట వదలిపెట్టి పూర్వోక్తగు చుట్టిచెట్టిని యుపయోగించుకొనుచున్నారు. పాఠులు కొవచూతులగుటచే, గ్రామాలోగ్ధ సంరక్షణార్థము తాలూకా బోర్డువారును ప్రభుత్వోద్యోగులును తమ విధానక కృత్యములను నిర్వహించుట యత్యవశ్యము — అని యొకపురవాసి వ్రాయుచున్నాడు.

ఫోర్టు నెంటుజూరి గెజెటు

హోస్పేట మ్యునిసిపాలిటీ. — ఎక్స్ కోనబడు సభ్యుల సంఖ్య 6 గా నిర్ణయించబడింది.

బెజవాడ మ్యునిసిపాలిటీ. — దీని సరిహద్దులు మార్పుచేసినవి.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము. — డి. ఎస్. ఎఫ్. హంటర్, ఎస్. గారు, డి. జి. టెయిల్, ఎస్. పి. గారు, రి. ఎఫ్. ఎఫ్. బెర్లూమ్, ఎఫ్. జి. పి. డి. డి. గారు మొదలగు ఆర్థికరీ షెల్లూలుగాను, ఎచ్. ఎస్. డంకన్, పి. గారు, రి. సి. జి. జి. పెరాజీ, ఎఫ్. జి. డి. డి. గారు, ఆర్. కృష్ణమూచారీయర్, ఎస్. పి. విద్యావిధిగారు ఆర్థికరీ షెల్లూలుగాను పేర్కొనబడినారు. రి. సి. వి. ఘోషి, ఎస్. జి. లి. పి. డి. డి. గారు తన యార్జిరీ షెల్లూపిట్టకు రాజీనామా యిచ్చిరి.

అనీయెంటు ఇన్స్పెక్టర్ ఆఫ్ స్కూలుస్, గుంటూరు. — తణుకులో సబ్ ఇన్స్పెక్టర్ ఇన్స్పెక్టరుగానున్న సి. ఎచ్. మార్య ప్రకాశరావుగారు వై పదవిలో పనిచూచుటకు నియోగించబడిరి.

డిస్ట్రిక్టు మనసబు, కవిగిరి. — విశాఖపట్టణమున న్యాయవాదిగా పనిచేయుచున్న షాహిద్ముహమ్మద్ నాజుర్ముహమ్మద్ తము తంతులు, ఎమ్.ఎ ఎమ్.ఎల్ గారు కవిగిరికి డిస్ట్రిక్టు మనసబుగా నియోగించబడినారు.

శ్రీశివస్థానంల మార్పులు. — ముగ్గురు వారాంతరావు గారు పోల్ కనరాజిల్లానుండి బల్లారిజిల్లా ఉరవకొండకును, వెంకటాలవేంకటేశ్వయ్యగారు కడపకర్నూలు జిల్లా, పుల్లంపేటకుండి బల్లారిజిల్లా అనంతపురమునకును వెలవుమిడకున్న హిందూపూరు వేంకట రంగరావుగారు కడప కర్నూలు జిల్లా, పుల్లంపేటకును, వేంకటేశ్వం జగన్నాథముగారి కృష్ణాజిల్లా తిరువూరు నుండి గంజామా జిల్లా శ్రీకాకుళమునకును, వెలవుమిడకున్న ఆర్. ఎస్. సుబ్రహ్మణ్య పిల్లెగారు కృష్ణాజిల్లా తిరువూరు నకును బదలాయించబడినారు.

వామ్రాజు లేఖనాధికారము. — మదరాసు ఎన్ఫీట్టు ల్యాండు ఆక్టోగ్రింద అప్పీలు చేయుదగిన కేసులలో సాక్ష్యమును స్వచ్ఛాస్త్రముతో నాన్లేయమున వాగినికొనటకు నార్కార్కాటుజిల్లా చెయ్యూరు డివిజన్ ఆఫీసరు తుంపూడి భగగుంతుకృష్ణగారి కధికారి నిశ్చయించెను.

ఇశాం! ఇండియానుహిను. ఇశాం! ఈ ప్రకటననుండి ఇండియాజేతయొక్క వివేచనశీలములను ఆనేక గ్రామములలోనుండి గ్రహించి లోకజేతమును గోర ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియాజేతములో బస్టిండిగ ప్రతిపక్షాధ్యక్షుడు అవర్ణియగా జనకవలయును. ఈ ప్రకటనకు వెలలేని తపాలాఖర్చులేదు. వైద్యశాస్త్రి మురళీశంకర్ గోవింద్రి, ఆతంకవిగ్రహ రోడ్, గుంటూరు, 157 గ్రామ్స్, 96 మాంటుగోడు, మదరాసు.

నల్లమందు చౌకగా అమ్మబడును. తులం బుడికికి లక్షలు 10. మద్దుల సూర్యనారాయణ, గుడివాడ, ఎస్టేట్. Maddula Suryanarayana garu, Gudivada, (Kistna Dist.)

త్రికాలదర్శన అద్దము

మీకు భూతభవిష్యద్దర్శన మానముల నెరుంగుకోరికగలదేని మాకు వ్రాయండి. త్రికాలఫలములరయ నిది యొక్కటియే మార్గము. ఈ అద్దపుతమునకు యోగ్యతాపత్రములు మాకు వచ్చియున్నవి. స్త్రీలు, పురుషులు, బిడ్డలు దీనియందు సమ్మతముగల వారందరు వారి యూహలను, తత్ఫలితములను చెలిసికొనగలరు. మారదేశములనున్న మీ బంధువుల స్నేహితుల యోగక్షేమములు, యుద్ధసమాచారములు, వర్తకమున లాభనష్టములు, వస్తువుల భరలు, పరీక్షాఫలితములు, శిష్యోగము మొదలగు ప్రశ్నలకు మా అద్దము శ్రుతికరముగ జవాబు ఇచ్చును.

పెద్ద చక్కని సీమ అద్దము	8	0	0
సీమ అద్దము	8	9	0
సామాన్య అద్దము	2	9	

ఈ త్రికాల అద్దములను వ్రాయునలెను. ఆహాభాయి వాగ్భిజీ ఫటల్, కరంసాద్. ఆనందమూలముగా, కైరాజిల్లా Ashabhai Vagbhijee Patel, Karamsad. Via Anand Kaira District.

టానికులకు రాణి మదనమంజరి మాతలు. ఇవి రక్తమును శుద్ధి చేయుటకుండున నర్ధింతులు యందును సత్పుణకర్మము స్ఫుర్త్యవర్తము మొదలగు వ్యాధులను పోగొట్టుటకుండును సడలిక నరములకు బలము నిచ్చుటకుండును పాటిలేనిది. 40 మాత్రముల డబ్బీ క్రమము రూ 1-0-0 రాజవైద్యనారాయణజీ కేశవజీ 20 చీనాబాక్ గోడు మద్రాసు.

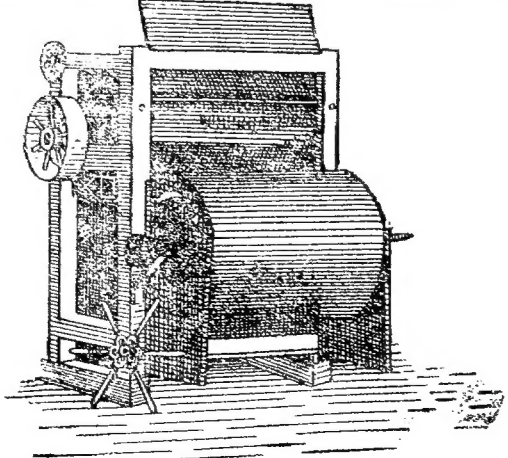
మద్రాసు నస్యము. రు. అ. రు. అ. మేలైన నుదాగిను నువాసనశక్తి పెద్దబుడ్డి 0-4 నశ్యం శేరు 1-8 0-12 డిబ్బో దజ్జాబుడ్డు 2-0 పీకె (తులములు 120) 2-4 తంబూలమును నువాసన న్యాయులకు మాత్రం 3-0 పాగాకుటిక 1-8 0-4 ఆరవీశ అంగుళి 1-10 డిబ్బో దజ్జాబుడ్డు 2-8 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలారు ఉచితము. యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ, తిరపాలపెట్టె నెం 128 గు, మద్రాసు. తీర్తి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్కని

రంగుల చిత్రపటము. క్రతి 1.8 నెల 0-1-2, 12 ప్రతులకు 0-9-0 వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రప్రదేశ్ త్రికాల దర్శన అద్దము, పోస్టువాక్కు నెం 212, మదరాసు.

వేరు శె న గ ల ను ఒ లు చు యం త్ర ము.

ఇవి ఇంజనీయరులు, యినుప ఓక్కుకంపెనివారివల్ల తయారు

వేరు శెనగోళులను వగులగొట్టి, వప్పు బలకు గుండ తీయుటకుగారు ఈయంత్రము నిర్మింపబడినది. కావలసిన రకమును తెలియపరిచి ఇట్లును ఫర్మలు తెలియపరచబడును.

సామాను వర్తకులయిన చేసి నష్టయి చేయబడును.

గోళ 1-8 12 గంటల కాలమునకు 80 మొదలు 120 బస్తాలువరకు తయారు చేయుటకుగారు మూడు తరగతులుగ నిర్మించబడి యున్నవి.

చిరునామా:— బీహెచ్ ఫౌండరీ లేక ఓక్కుకంపెని, నెం|| 9, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

వనోపధి సారసపరిల్లా

ఇది జేహామనందబుట్టు శత్రుగడ్డలను మరియు కకల చర్మగోగములను బాగుజేయును. కీళ్లపోట్లు, పాతవాములు పోట్లు, రోజుట్టు, కత్తికాగము, కలక గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇది చర్మమునకు కాంతిని కలిగించును. నాడెంతయు వులకు పుష్టిని గలిగించును. శత్రుగడ్డలను వృద్ధిజేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక నీసామును వాడిన తోడనే శరీరము నొకవిధమైన మామ్రు గనుపించును. రెండు నీసాము వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. నీసాము రూ 1-4-0.

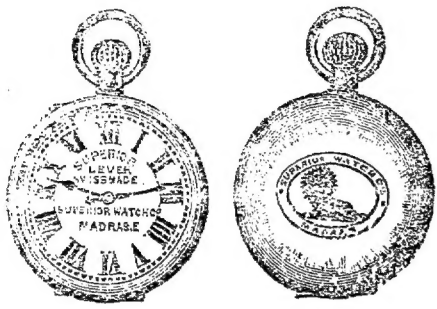
కుటుంబమున:- ఇది చర్మమును పూర్తిగా బాగుజేసి రోగమును కుదర్చును. భారతవంశమున (తాగుటకు వుండు) నాగల్లి తైలము వైపుతకు మందు. ఈరెండుకని నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

ప్రాప్త్యము:- డాక్టరు పి.డి. సావంత్, గజరాజునవాడి, నం. 2, బొంబాయి.

Proprietor Dr. P. D. SAVANT Fanaswadi, No. 144 No. 2, Bombay

సుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్లు (రిజిస్టరు) వాచ్

5 సం॥ గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజి 0-4-0.

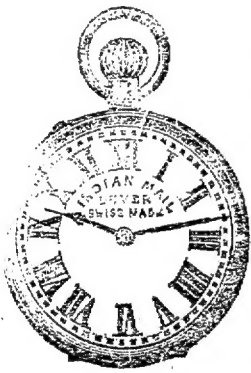
ముందు

చేరుక

మే మిదివరకు రెండవతరగతి స్విడ్జర్లాండునుండి తక్కువ ధరలలో వైగడియారమును రిప్పించి యందఱకు తృప్తికరముగా కంప్రమించునది యందఱతెలిసినదే. ఈ ఘోర యుద్ధమునందు ననుభవము ప్రయాగలకు వెనుదీయక మనపటికన్న మేలి మిగ నుండవలయునను తలంపుతో వైచిత్ర్యమున నుండుమాదిరి గడియారములను ఈ మాడవరకు రిప్పించితిమి. దీనిచే మాకు జటుబడిఖర్చులు అధికముగ తగిలినను బీదసాదలును కొని యానం దంతురను నుద్దేశముతో నతేజులకే యిచ్చెదము. మనపటి గడియారములకు ముగ్గురే మెంటు. ఇప్పటిది గిల్టముగ్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి చాలని నుంచిమాచినయెడ భేదములు తెలియును. ఇందు మాకం నెవికేరు ఎర్రనిసీరాతో రెండుమీద నుండును. (నింపాదు) ఇటుకుతో మాపేరు గడియారము వెనుకముఖాన చక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టర్డ్ ప్రేమముగలది. దీని పనికానితన ముతూర్వము చక్రచక్రముల కెంపు లమర్చియుండును. డెప్టుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున దుమ్ము మొదలై నవి చేరవు. వేయే! ఒకటి రెప్పించిచూడుదు. ఈ గడియారము నుంచు వెట్టెమీద మాకం నెవికేరు గడియారముపేరు గిల్లి అక్షరములతో నుండును. వెట్టెమున బోతల్లుక గ్యారంటీ చిత్రముండును. చక్కని గొలుసుతో నెల రు. 3-0-0 పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

5 సం॥ గ్యారంటీగలది. చక్కని గొలుసుతో నెల రూపాయలు. పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకోసకై సిద్ధపఱచబడినది కాన నెవరికడనుండదు. బీదసాదలును గొనుటకు నియమితమైనది. వెలస్వల్పమైనను ఫలమధికమని యనుభవము తెలియును. దీనికి వెనుకముఖాన మా ప్రేమముగల చక్కబడియుండును. ఇది మాసాంతి గడియారములకు తప్ప చేసినుండదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మాకును జూచి లీయకలెను. ఇది దృఢతరమైన సామానం చే జేయబడి, డెప్టుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నెలవకే తృప్తికరముగ పుచ్చెదము. ముగ్గురే నను, బారడదినను, గుట్టుపస్యించేసినను కొన్ని గడియారములకలె అగదు. న యెనకాల మాకు మాపుచుండును. మే మూరకవర్ణించుటచే ఫలమేమి? ఒక గడియారమును దీని పరీక్షించిన సత్యానన్వయముల దెలియును. గడియారము వెట్టెపై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెట్టెలోపల గ్యారంటీచిత్ర ములికించియుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గొలుసుతో	3-0-0
ఈ గడియారములు మావద్దదొరకును.	
ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2-8-0
రంగూన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో	2-8-0

మాచిరునామా:- సుపీరియరు వాచి కంపెనీ, పోస్టాఫీసు నెం. 187, మదరాస్

మోటారు బండ్లు

మోటారు నైకిస్సు, కాక్సు, ప్రయాణికులకు సర్వీస్ కాక్సు, కావలసినవారు ఈ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాయును.

ఈ కంపెనీవారు ఆంగ్లము, విశేషకాలము నుండి మోటారు వర్తకమున ప్రసిద్ధిజేసి మహారాజులు, రాజులు, బాండ్దారులచే అభిమానింపబడినారు. మీకు క్రొత్త కాక్సుగా, పాత కాక్సుగాని మంచిదిగాను తీసియివ్వగలరు. తిరుగ గా కాక్సును కావలసియెడల అమ్మియువ్వగలరు. ఇట్టి సదుపాయ మిచ్చుటకై మేము గలద. మోటారుబండ్లకు కావలసిన పైర్లు, బూరులు యితర సామానముల యావత్తును మీకు చాకగా అమ్మగలము. మోటారుబండ్లు అధిక యివ్వగలరు.

గాల్లీ అండ్ కో, ప్రాచ్య, మదరాసు.

Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

మరాఠు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.

తండ్రి లిలాసము: "ఉమ్మడియార్"

ఇందుక్రింద కనుపరచినట్లు ఇతరమొత్తము బర్మానెజలకు తగుమైనటుల ఇదియేమో తెంపుచున్న వై ప్రాంతమున నలైరా కమలముగలదని బేత కాసులు అణాకాసులన్ని జంకారపు నగలు ము పైతాళ్లుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్లును కావలసి: వారు మా కాటలాగులను తెప్పించుకొని భరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు కంపుడుచిని ప్రార్థించుచున్నాము.

నూతన రోమసంహారి.

బేగంసాహిసోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట నలన జేహామందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపుతక ముద్రముగా నుండును. చర్మము యొక్క క్షయభావమొనెనుకాంతిని పొందెట్లుక జేయు (సోప్) ఇది ఒకటి. వెల రిజిస్టరు పై 1-1-0-0 వి.పి. ఖర్చు4 అ. ఆర్. వి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ, బందరుపేటి, మద్రాసు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్కనవ్వు, అతిమూత్రము, నూరించి మిక్కిలిబలమును, ధాతుపుష్టిని, కత్తికాగము, యావన గుఱుమును, సంతానప్రాప్తిని, కరములపట్టుత్యమును కలిగించు వరప్రసాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 టు 2 డబ్బీలు. 1-0-0.

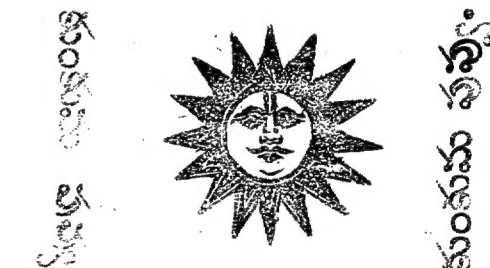
కునసారచండిని: ఎరుపు, తెలుపు, కనుపు, (అంబు). శ్మశ్మరములను మూత్రపుండుట, తిక్షణమే మూర్చన. 2 నీసా చాలును. నీసా రు 1-4-0 వి.పి. చార్జి వేరు. కాయ రేవద సమాజ్, పొందూరు. (గుంటూరు జిల్లా).

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.

గ్రంథకర్త:- గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఏ. తెలిసులభము కథలు చదివిపట్టుచున్నవారికొక వచ్చును బహుప్రచీనకాలమునుండి బోకములోపి అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయబడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0. అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశదుము లేదు. సిద్ధమయిన సంచిక:- పి. పి. గా పంపుచుము. వలయువాడు: ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము, 145, కాలబద్ధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

కుంకుమపువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వును మావర్గ దొరకును. కొనువారు మార్కెటును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి కంగ్రీషున వ్రాయవలయును:-

ఎన్. నారాయణ అందు కంపెనీ.

21, హమ్మంగి, బొంబాయి.

చిత్రలేఖనము

అర్జునుడు - మత్స్యయంత్రము తెగవేయుట.

చిత్రలేఖనం దనమాన పాండిత్యము సంపాదించి, ప్రఖ్యాతిగాంచిన, ఎ.ఎన్. రాజు గారిని యెగగనివారుండరు. వీరిచే వ్రాయబడిన వైచిత్ర్యవ పటమునగల ప్రతిమలైక్షికకళ కలిగి క్షయభావనీధముగా నున్నవి అందు శ్రీకృష్ణునిదాంధము, బలరాము సత్యావరము, దుర్యోధనాదుల నిరాకాభియమును పుష్పవాహువృక్షము, ద్రోణి యానందము, బాహ్యునిల ఉత్సాహము, అర్జును ఔదాత్యము, పేతుల సమర్థమును, భావవృద్ధితో మంచి తీరకలయిన గాని చెప్పటకు సాధ్యము కాదు ఇట్లు శ్రీమత్ భారతాగ్రంథకర్త, కవిరాజు, శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రిగారి బాహ్యముగలదు.

వైచిత్ర్యవ పటమునండి తీయబడిన పోర్టోగ్రాఫుపటము వి. పి. ద్వారా కోరినవారికి పంపించబడును. పటము కొలత 12x10 అంగుళములు, పోర్టో, కొలత 6 1/2 x 6 1/2 అంగుళములు అయ్యును. ధన రూ. 1-0-0. వి.పి. చార్జి ప్రత్యేకము.

అడ్రసు:- మేనేజరు, రామ్స్ న్నాడియో, రామగుండ్రి.